

ÉbredjeteK! Sülyyed a hajó!

(3. oldal)

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak lapja

XXVIII. évfolyam. 8. szám

1990. május 2.

Ára: 4.60 Ft.

*A tavalyinál
nagyobb
bérfejlesztés
a Villamos
Üzemben is*

(4. oldal)

Fejezetek a vasasi „vil- lám (levél) háború” történetéből

A Pécsi Bányászüzemben egy furcsa levélháború és röp (munkás?) gyűlés-hadjárat borzolja a kedélyeket és az amúgy is felkorbácsolt indulatokat. Az üzem gazdasági vezetése és szakszervezeti bizottsága – a kor természetes velejárójaként – Jónéhány kérdésben nem ért egyet.

(8-9-10 oldal)

Nem kell az iszapszén

A pécsűjhegyi szénelőkészítő üzem ülepítő tavalt mintegy 25 ezer tonna, 20 millió forint piaci értékű, ipari felhasználásra alkalmas iszapszén töltögetti, már-már csaknem szűnültig a négy darab, meg lehetőségen nagy területet elfoglaló „gödrot”.

(13. oldal)

*Megszokta-e azéhezését a
szénbányász?*

(5. oldal)

**MECSEKI
BÁNYÁSZ**
a Mecseki
Szénbányák
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:

Békéssy Gábor

Szerkesztőség:

7629 Pécs,
Dobó I. u. 89

Telefon:(72) 11-337

üzemi: 13-40, 13-41

Fax: (72) 25-800

Kiadó:

Mecseki Szénbányák
7629 Pécs
Komját A. u. 5.

Felelős kiadó:

Mester József
főmunkatárs

Készült a CARBOCOMP Szá-
mítástechnikai és Nyomdai

Kft nyomdájában
Pécs, Dobó I. u. 89.

Felelős vezető:

Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki

Szénbányák üzemében,
a bérügyei osztályokon

Példányonkénti eladási ár:
4,60 Ft.

Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25917

Engedélyszám:

III.ÜLV/13/BA/1987

ISN 0134-0956

Hirdetési díjak:

apróhirdetés szavanként

7 forint;

keretes hirdetés hasálmilliméteren-
ként 10 forint;

gyászjelentés soronként 40 forint,
közületeknek 100 forint;

elvezett tárgyak szavanként
10 forint

Emelkedik a bányamentői díj

**Nagyobb jutalomra
számíthatnak
a nyugdíjbavonulók**

- Vizsgálat illetményezésen ügyben
- A szakszervezet tenni készül

Bizonyára még elevenen él a bányászokban a tavaly előtti augusztusi sztrájk. Akkor a követelések egyik sarkpontja volt, hogy a bruttó és a személyi jövedelemadó miatt értékéből vesztő bányamentői térítési díj emelkedjen, és tisztességes összeget kapjon mindenki, aki vállalja ezt a veszélyes küldetést. Tavaly megszületett az ipari miniszeri rendelet, amely a bányamentődíjat költségtérítés formában 1500 Ft/műszak mértékig szabályozta. Ennek értelmében az e címen kézhezkapott pénz teljes egészében személyi jövedelemadó alapot képezett. S mivel így a dolgozókat nettó keresetvesztés érte, szükséges volt mihamarabb rendezni ezt a kérdést. Ennek szabályozására most nyílt lehetőség, ugyanis az 1989-es rendelet idén február közepén a miniszter hatályon kívül helyezte. Az új díjazási forma kialakításának véleményezésével, javaslatlételével foglalkozott a vállalati szakszervezeti bizalmi küldöttértekezlet április 9-én.

Balás László műszaki vezérigazgató-helyettes szóbeli kiegészítője után komoly vita alakult ki arról, hogy milyen formában és mekkora mértékben változzon a díj.

Az egyik hozzászóló bizony elmondta, hogy a legtöbb bányamentő – ismervé a tervezetet – nem ért egyet a százalékos emelkedés nagyságával (kicsínységével). Az eredeti javaslat szerint a gyakorlatok 20 százalékkal magasabb honorálásban részesülnének, a mentések 25 százalékos emelkedést kapnának, az ügye-

letek 40 százalékosat. Ehelyett azt javasolta, hogy egységesen 40 százalékkal emelkedjenek a bányamentői díjak, mert a zömében 300-500 ezer forintos adó kategóriához tartozó fizikaiak, csak így kerülhetik el a tényleges jövedelemcsökkenést.

Szóba került – az önálló, hivatásos bányamentői rajok kialakítása is.

Ezt követően Erdélyi László a komlói bányamentő állomás parancsnoka kért szót. Abban egyetértett az előtte szólókkal, hogy mindenképpen emelni kell az ügyeleti díjakat, ám felhívta arra a figyelmet, hogy nagyobb a bányabeli biztonság, ha nemcsak 2-3 felkészült raj áll rendelkezésre, hanem sokkal szélesebb réteg van birtokában a szükséges tudásnak. A komlói gyakorlat jó példáját említette, amely szerint egy-egy esetleges bevetést az üzemvezetés annak befejezése után külön keretből honorálja.

Újból Balás László emelkedett szólásra, és elmondta, hogy azért nem lehetséges a tavalyi nettóérték megőrzését célzó rendszer bevezetése, mert ehhez több mint 35 százalékos emelés kellene, és a különböző besorolás, – no meg a jelentős többletterhek miatt –, ez technikailag és gazdaságilag megoldhatatlan. A magas adókulcsok azt sem teszik lehetővé, hogy egy nagyobb volumenű átlagos növelést hajtsanak végre, ehhez 66 százalékkal kellene emelni a díjakat. Végül kompromisszumos megoldás

(Folytatás az 5. oldalon)

A napok óta tartó viharban hánykódó hajón pihenőben lévő gályarabok egyike a lécen bezúduló víztől felriadva kiálltozni kezd: - Ébredjete! Süllyed a hajó! Társa félálomban rámondul: - Mit ordítasz! Nem a tiéd

Ébredjete! Süllyed a hajó!

Vállalatunk - az állami tulajdonú és állami irányítású Mecseki Szénbányák - évek óta bizonytalan helyzete kritikussá vált. Bevétel nem fedezik kladásait, szinte valamennyi kereskedelmi partnerének millióss összegekkel tartozik, akik a továbbiakban nem hajlandók hitelre anyagot, energiát, alkatrészt, szolgáltatásokat stb. adni. Az anyagellátás erősödő zavarai hátráltatják a termelést, növelik a veszteséget.

Május 1-én lép hatályba az a törvény, amely a fizetésképtelenné vált vállalatok vezetőit arra kötelezi, hogy csődöt jelentsenek a cég bíróságon, ahol a vállalat felszámolásáról határoznak. A felszámolás célja a tartozások klegyenítése és a hitelezőkkel történő megegyezés. Az adósságot a vállalat vagyónából, annak részleges eladásából lehet kifizetni. Ez a vagyon állami tulajdonú, a felhalmozódott adósság tehát az államot terheli.

A piacgazdaság kialakítására irányuló kormányzati elhatározások és programok a fizetésképtelen vállalatok számára felszámolásuk megelőzésére csak egyetlen menekülési utat kívánnak: kezdeményezhetik gazdasági társasággá való átalakulásukat. Csak olyan vállalatnak érdemes átalakulnia, amelynek termékét eladhatók a piacon és az így szerzett bevételekből fenntartható az újratermelési folyamat és a vállalkozás fizetőképessége. A mecseki szénnek biztos placa a helyi erőmű, a kokszolható koncentrátum és a darabos tüzelőszén ugyancsak piacépes termék. Az alakuló társasá-

gok a meglévő ingatlan és eszköz-vagyon piaci értékét kifejező, kölcsönösen elfogadott vagyonmérleg alapján önálló vállalkozásként kezdehtik működésüket és gazdálkodásukat.

A vagyon ártértékelésével az alapítási vagyon összegének megfelelő részvények kibocsájtásával a vállalati adósság részvények átadásával is klegyenlíthető.

A megalakuló társaságok pályázat útján vagyonkezelői szerződést köthetnek az Állami Vagyonügynökséggel, amelyben kötelezettséget vállalnak jövedelmező gazdálkodásra. A vállalat törvényes keretek között véghez vlt átalakulása során tehermentesíthetők az induló társaságok minden múltbéli adósság és kötelezettség alól. Ugyanakkor a korábbinál szigorúbb következetességgel jelenik meg a fizetőképesség tartós fenn tartásának, a jövedelmező gazdálkodásnak piaci követelménye, az újabb csőd valóságos fenyegetése.

Éppen ezért az átalakulás során nem elég csak a külső adósságokat és kapcsolatokat újra rendezni, ugyanezt vállalaton belül is el kell végezni.

A jelenlegi helyzet az eddigi gyakorlat folytatása szempontjából katasztrófális. Az eddigi úton járva elkerülhetetlen a felszámolás. Átgondolt és tervszerű változások irányában viszont nyitott a helyzet: döntően rajtunk, itt dolgozó állampolgárokon múlik súlyos válságunk megoldása. Az a tény, hogy az állami Irányítású szénbányászat veszteséges és emiatt felszámolásra

"érett", nem jelenti azt, hogy egy közvetlen teljesítményérdekeltség alapuló kollektív vállalkozás ne lehetne jövedelmező mindazok számára, akik eddig is itt dolgoztak, ehhez értenek a legjobban és ebből a munkából akarnak megélni ezután is.

Felszámolás vagy átalakulás nem különbözik abban, hogy az eddigi módon nincs tovább. A felszámolás a hitelezők érdekeit érvényesíti elsősorban, s nincs tekintettel a mecseki szénbányászok megújulás törekvésére.

Az átalakulás ugyancsak véget vet az eddigi gyakorlatnak, ugyan csak hatálytalanítja az eddigi pozíciókat és "játékszabályokat", de abban különbözik a felszámolástól, hogy az átalakuló társaságok új játékszabályainak kialakítása és az új szerepek kiosztása az eddigi tevékenységek jövedelmező folytatására vállalkozó dolgozó csoportok demokratikus megegyezésére alapozható. Az átalakulás külső feltételeinek rendezése vezetői, szakértői munka.

A vállalaton belül átalakulás viszont mélyreható, mindenkét közvetlenül érintő rendszerváltozás kell legyen, amelyben mindenkinek közvetlen érdekérvényesítési lehetőséget kell kapnia. Igaz, hogy a süllyedő hajót nem érezzük, nem tartjuk a magunkénak, de ha hagyjuk elsüllyedni mégis nekünk kell a jeges vízben úszva menekülni, „utolsó szalmaszálla” kapaszkodva egyéni fennmaradásért verekedni.

Ébredjetek! Süllyed a hajó!

Nincs időnk töprengeni, azonnal kell döntenünk és késlekedés nélkül kell cselekednünk. A felszámolás meg kell előznie - a léket azonnal be kell tölteni - az átalakulást fel kell vállalni, kifelé kezdeményezni, belül pedig előkészíteni. Az Irányítási rendszer minden szintjén intézményesíteni kell a vezetőket és a dolgozókat közössel párbeszédet, amelyben felülről lefele részletes tájékoztatást kell adni az átalakulási tervekről és elgondolásokról, alulról felfelé pedig össze kell gyűjteni és érvényre kell juttatni a dolgozói észrevételeket.

Az átalakulás folyamatában akár heti gyakorisággal addig kell ezt a párbeszédet fenntartani, amíg ki nem alakul az egyetértés, a munkamegosztás, az irányítás és a teljesítményarányos jövedelemelosztás új szabályában, a jövedelmező társasági működés kellektív vállallásában.

Vegyük birtokunkba a süllyedő hajót, javítsuk ki, alakítsuk át, hisz mindannyian jól tudjuk "hajózni muszáj". Tegyük szabállyá, hogy aki ebben részt vállal, annak helye van a "hajón" a későbbiekben is, biztos lehet abban, hogy a munkát is, a jövedelmet is közösen hozott törvényeink szerint fogjuk elosztani, mindig szolidárisan fogunk cselekedni. A Mecsekben évtizedekre elég szén van, bányászata néhány éven belül - az energiaviszonyok elbizonytalanodása és drágulása következtében - jelentősen felértékelődik "jó üzlet" válik s ez egy újabb fellendülést eredményez majd. A mecseki szénbányászat jövője a kialakuló piacgazdaságban ismét biztos lesz, ha a most elkerülhetetlen átalakulással működése folytonos marad, feklődésének pedig létrehozzuk intézményi feltételeit.

Mester József

Halló... ki beszél?

Persze, megnőtt a táppénz miatt kieső műszakok száma. Tavaly ilyenkor átlag 15 százalék volt, idén már 20 százalék. De, hát végül is a megszüntetett bányákból sokan átkerültek ide. Nem, nem! A többi évszakhöz képest nincsenek adataink. Meg tudja itt vannak ezek a szilikotikus megbetegedések a bányászoknál. Ilyenkor gyakrabban fordul elő légzőszervi megbetegedés. Igy tavasszal a grippe. Jót tesz ilyenkor a friss levegő. Menjen csak ki a kertjébe, dolgozzon! Szép idő van, a bányában csak romlana az állapota. Ne sajnálják ezt tőlük! Nincs lógás, most a kiskerti munkák sem szorítanak. Meg hát, tudja itt vannak ezek a bizonytalansággal járó dolgok. Ha a feleség halott gyermeket szül. Tudja, nagyon kiborulnak. Régen járt az az egy nap. Most már egy hétre el kell engedni. Vesztélyes, ha lemegy a bányába ilyen állapothban. Nem jellemző, hogy lógnának. Minden problema egyedi eset. Értse meg, ez egy veszélyes munka, itt észnél kell lenni! Amúgy is sok beteg van közöttük. A fiatalokkal is sok a gond. Tudja, ez a mai fiatal generáció! Nem bírják úgy, mint a régiek. Az állóképesség. Azazal van a baj. Meg ez a feszült légkör, most már mindenütt idegesek az emberek.

Nem könnyű elintézni a lógást. Persze, van kiskert, de a doktor úr nagyon szigorú! - mondta egyikük, aki kötözésre vár.

Doktor Úr! Tisztelet a tisztességnek és emberségnek.

Bencze Kata

A tavalyinál magasabb a bérfejlesztés a Villamos Üzemben is

A bérpolitikával foglalkozó írások sorozatában most a Villamos üzemi fejlesztéseket mutatjuk be. A koncepció kialakításakor figyelembe vettük, hogy tavaly a fizikai dolgozóknál 9,8, a szellemieknél 6,9 százalékkal emelkedtek átlagosan a bérek. Az idei esztendőre vonatkozó elképzelések fizikalaknál 12,5 százalékot, a föld alattiaknál 13,8 százalékot, a szellemieknél 10,5, százalékot határoztak meg. Az üzemben a bérfejlesztés csak az alapbérek emelésével kívánják megoldani, a tervek szerint a mozgóbérek nem változnak. Természetesen a munka és a teljesítmény arányában differenciálják a fejlesztést, és vállalják az ezzel járó konfliktusokat is, S, hogy milyen forrásokat vesznek ehhez igénybe? A központilag meghatározottakon túl számítanak a létszámcsökkentésre, s emeltt ésszerűbbé teszik a műszakfelhasználást, és kevesebb lesz a várható túlműszak is. A változások alapvető feltétele, hogy az üzemi eredmény javuljon, mert ha nem, akkor a többietbér-fejlesztést a mozgóbérből kell fedezni.

Megszokta-e az éhezést a szénbányászat?

Érvényesíteni kell a tényleges importhelyettesítés költségeit

- Nemzeti Széniroda létresül?
- Rendezni kell az adósságokat
- Életbe lép az új csődtörvény

Olyan ma a szénbányászat mint a cigány lova: mire megszokta az éhezést, beledöglök – hallottam a sommás véleményt a Magyar Gazdasági Kamara Energiagazdálkodási Tagozat kibővített elnökségi ülése előtt az egyik vállalati vezető szájából. Óriási ágazati adósság, működésképtelenségbe taszító pénzügyi sorbanállás, elavult műszaki és szervezeti formák, a termelő szempontjából tarthatatlan szénárak, bizonytalan honi energiapolitika jellemzi azt az ágazatot, amelynek szerkezetátalakítása – immár hosszú évek óta – nem tűr(ne) halasztást.

Négy alapkérdés

A mostani találkozón a Bányászati Egyesülés munkatársa, az ipari miniszter helyettese, a Magyar Gazdasági Kamara tagozati elnökségének tagjai mellett, bányavállalati igazgatók, MVMT vezetők keresték a kiutat. Négy alapkérdésben kellett volna közös álláspontot kialakítani, s a vitában kiderült, hogy a bányászati szakemberek, villamosipariak nehezen tudnak közös nevezőre jutni. Pedig egy egész iparág került a válság olyan stádiumába, amelyből radikális változások nélkül kijutni, tovább élni nem lehet.

A résztvevők abban egyetértettek, hogy a szerkezetátalakítás egyik alapkérdése a szénár-rendezés. Mégpedig úgy, hogy a később elfogadott irányelvek szerint ez összhangban le-

gyen az egyéb energiahordozók árarányaival. A feladat nagyságát és fontosságát érzékelteti az a tény, hogy jelenleg az államilag limitált árak alapján a szénbánya vállalatok által kiadott és bevett energia áraránya 1:7-hez, míg ez a fejlett gazdaságokban általában nem haladja meg az 1:5-höz arányt. Az elmúlt évtized során a felhasznált anyagok terén „árrobbanás” ment végbe, – egyesek szerint ez némely területen elérte a 650 százalékot! – s ezáltal előállt az a gazdaságilag tarthatatlan helyzet, hogy a kitermelés költségei messze nem fedezték a ráfordításokat, nem jelent meg a szénpiacon a valóságos érték az árban. – Volt olyan év, hogy a szénbányászat 25-30 százalékos áron adta portékáját a világszínvonalhoz képest –, miközben kölcsönöket kellett felvennie beruházási célokra.

Ismeretes az is, hogy a piacgazdaság megteremtése érdekében e területen is meg kell szüntetni az állami támogatást, és ezzel párhuzamosan (4-5 év alatt) a lakossági szénárakat is fel kell hozni a termelői szintre.

Milliárdok

A költségvetés, és a Németh-adminisztráció egyelőre nem tudta vállalni az időre esedékes 45-50 százalékos lakossági szénár-emelést, helyette csak 10 százalékot tartalmazó javaslattal rukkolt ki, de a következő kormánynak ezt a problémát is

meg kell oldania – hallhattuk a vita során. Az érvek és ellenérvek pergő-

A dologban csak az a bökkenő, hogy nem holmi aprópénzről, hanem – ágazati szinten – 35 milliárd forintból van szó... Érdemes újból felsorolni a sokak által ismert okokat: soha meg nem térülő és fölöslegessé vált nagyberuházások – amelyekkel a jövőben a vállalati büdzsét akarja terhelni a legfelső vezetés, alacsony szénár, növekvő infláció, kényszerkölcsönök uszorakamata, elhibázott fejlesztések sok-sok milliárdja, – és még hosszasan sorolhatnánk.

Feltételek

Abban mindenki egy véleményen volt, hogy a hazai szénbányászat – mint a jövőben is kiemelkedően fontos ágazat – kapja meg a tiszta lappal való újrakézdés esélyét. A hendi-kep-terhek megszüntetésére háromféle – egymással kombinálható – változatot javasolnak: az adósságok végleges elengedését, a tőkerészesség történeti átalakítást, vagy a törlesztési kötelezettségek fenntartása esetén a részletes csökkentést és az átütemezést. (Itt jegyezzük meg, hogy a Mecseki Szénbányák 1990 január 1-i 7 milliárd 650 millió adósságából a Szénbányászati Egyesülés programjavaslata szerint 3,88 milliárdot törölni, 1976 millió forintot a hitelezők körében tőkésíteni kellene, s ezek után a vállalatnak „csak” 1,8 milliárd forintnyi tartozása maradna...)

A likviditási gondok most – ha lehet – még fenyegetőbbek. Hiszen kegy az óra, május 1-től életbe lép az új csődtörvény. Ennek értelmében

Érvényesíteni kell a tényleges importhelyettesítés költségeit

az önfelszámolás kényszere minden céget egyformán fenyeget, amelyik a csőd három kritériumának tartósan eleget tesz. A fizetésképtelen vállalatok nyolc napon belül kell, hogy kérjék felszámolásukat, és ekkor elindulhatnak olyan spontán folyamatok, amelyeket nem energiaipari, bányászati szakemberek vezérelnek, hanem pénzügyi szakértők...

Ennek végeredménye nem lehet más mint a szénbánya vállalatok felszámolása, és a szállítók, hitelezők körében tovagyűrűző válság. Ezért arra kell ösztönözni a kormányt, hogy mielőbb létrehozza – ami egyébként saját szándékában áll – a Nemzeti Szénirodát. A kormánybiztos vezette, kislétszámú szervezetet,

amely felruházva a bányavállalatok alapítási jogával, lefolytatja és koordinálja az esetleges felszámolás(oka)t is. E kérdés tárgyalása nem kevés indulatot kavart.

A bányavállalatok képviselői nemcsak azt kérték számon a kormányzaton, hogy miért nincs a változásokkal lépést tartó (netán annak elébe menő) energia koncepciója, szerkezetátalakítási programja, hanem miért hagyják egyszerűben – úgy mond – „magukra” a szénbányászati cégeket?! Mi lesz a felszámolásra ítélt egységek működőképes, gazdaságosan termelő részeivel, és egyáltalán: miért nem kap megfelelő súlyt a szerkezetátalakítási tervekben a múlt kényszerű beruházásai

nyomán felduzzadt adóság elengedése. Miért nem tudnak még ma sem megfelelő, a valóságban eredményes kísérőanyagot vagy kezelési modellt felmutatni az iparágban? A tanácskozás végére kifáradtak az érvek, elcsitulak az indulatok, és a Magyar Gazdasági Kamara Energia-gazdálkodási Tagozata módosításokkal elfogadta az írásos határozati javaslatot.

A meglehetősen fásult hangulatban elhangzott egy az ágazat gondját jól példázó, csendes kérdés: Jó, jó fontosak ezek a kérdések, de nekem most az a legfőbb gondom, hogy mi-ből fizetek bért tizenötödikén?...

Kóhalmi Endre

Visszaraboltak fél kilométer vágatot Napi 5000 csillét szállítottak

A tengernyi gond és nehézség közepeztette már annak is örülni lehet, ha valahol rendben mennek a dolgok. Különösen akkor, ha az elmúlt évben sokszor jelentkeztek problémák. Igaz ez Komló Bányáüzem lapos területi szállító körletére, ahol a jelenben nincsenek komoly fennakadások, jelentősebb üzemzavar nélkül folyik a munka. A 350 embert foglalkoztató egységhez tartozik az üzemi külszíni, altárói szállítás, bányabeli anyagellátás, az akna-és a föld alatti szállítás.

– A két zobáki és a K-IV-es aknából folyik a szénszállítás – hallom Kis Katos János körletvezető-helyettesétől. – A napi kb. 5 ezer csille nem okoz fennakadást. A szűken vett szállítás mellett vasútépítő részlegünk mára megteremtette az

elfogadható feltételeket. A hagyományos funkciókon kívül új tevékenységgel is foglalkozunk. A körlet hajtja végre az üzemi gazdasági tervben szereplő vágatvisszarablási feladatokat. Idén ezidáig a III-as akna területéről mintegy fél kilométernyi vágatból mentettük vissza a TH-gyűrűket. Ezzel közel 6 millió forint értéket hasznosíthat újra az üzem. Az első ütem a fél év végéig tart, ekkor tömedékelik a III-as aknákat, majd ennek megléte után, a VI-II. szintig főfekü-mélyfekü vágaton folytatjuk a munkát. Ezzel a tevékenységgel azt szeretnénk elérni, hogy Komló Bányáüzem csak a nagyobb főfeltáró vágatokhoz szükséges 4500 mm-es, vagy annál nagyobb TH-kat vegye meg, a többi a mentett anyagból építse be.

K. E.

Sorsáról,
munkahelyéről
tájékoztatást,
elgazítást ad a

**Mecseki
Bányász**

**Olvassa,
terjessze,
fizesse elő!**

**Gondolja csak
meg, 4,60-ért
információt kap,
egy pohár sört már
nem!**

Nagyobb jutalomra számíthatnak a nyugdíjbavonulók

(Folytatás a 2. oldalról)

született. A gazdasági vezetéshez a következő javaslatot nyújtották be (amelyet a kollektív szerződésben is rögzítenek):

a gyakorlatok díja mindhárom kategóriában 30 százalékkal emelkedik.

Az I. szakaszba tartozók 418 Ft helyett 500-at, a II.-ban lévők 433.-Ft helyett 520-at, a III. szakaszbeliek 452 forint helyett 540 forintot kapnak.

A mentési műszakok térítése 25 százalékkal növekedik. Így tehát az I. szakaszban 527-ről 660-ra, a II.-ban 546-ról 680-ra, a III.-ban 565-ről 700-ra emelkednek a díjak.

Az ügyeleti órabér 40 százalékkal nő. A délelőttiösök 56 forintja 78-ra, a délutánosok 58 forintja 81-re, az éjszakaiak 52 forintja 73-ra ugrik a termelő műszakban. Szabadnapon ugyan ez reggelesben 63, délutánosban 84, éjszakaiakban 78 forint lesz. Pihenőnapon 90, 92. és 94.-Ft ezután az órabér. A riadókézsültségi díjak közül az üzemi 31.-Ft-ről 43-ra, a lakáson 15-ről 19-re nő. A riasztás díja marad 80 forint, csakúgy mint a gyakorlati készülékpótlék óradíja.

A készülékpótlék tényleges mentésén ezután 235.-Ft helyett 270 lesz. A külső védőfelszerelési pótlékok (gyakorlati 315.-Ft, mentés 785.-Ft) nem változnak.

A Kollektív Szerződés módosítására tettek javaslatot a nyugdíjba vonulók jutalmazásánál is. Ez év január 1-től a természetbeni juttatásnak minősülő illetményzén bérköltség terhére történő folyósíthatósága megszűnik, mert a bérköltség terhére természetbeni csak munkabér fizethető ki, ami jövedelemadó köteles.

A kedvezőtlen változásra a vállalatnak is reagálnia kell, ezért az illetményzén, mint természetbeni juttatást az egyéb költségek terhére

számolják el, így az kikerül a nyugdíjalapból. Ennek káros következménye az, hogy a nyugdíjba vonulók veszteség éri, és ennek kiegyenlítésére tettek most javaslatot.

A küldöttek némi vita után a következőben állapodtak meg:

10-15 év munkaviszony esetén a személyi alapbér 30 százaléka, de legalább a szénjárandóság mértéke, 15-25 év után a személyi alapbér 40 százaléka, de legalább a szénjárandóság mértéke, 25-35 év munkaviszony után a személyi alapbér 75 százaléka, de legalább a szénjárandóság kétszerese, és 35 év feletti munkaviszony esetén a személyi alapbér 150 százaléka, de legalább a szénjárandóság háromszorosa lehet

a nyugdíjba vonulás esetén fizethető jutalom. (Ez a javaslat valószínűleg nem fog könnyen célba érni, mert – a gazdasági szakemberek szerint – ennek finansziális alapja nehezen teremthető meg, és a módszert sem tartják teljesen korrektnek.)

Bár a napirendben nem szerepelt, szóba került az illetményzén csapnivaló minősége, amelyre mind a küldöttek, mind a szövetségi titkár sürgős orvoslást kért a műszaki vezetőtől.

Ezt követően az ideai középszervi költségvetési tervezetet tárgyalta meg a küldöttértekezlet, amelyet egyhangúlag elfogadott. A tagdíj részesedést illetően a következőben állapodtak meg: Az alapszervezetekhez befolyt tagdíjból a BDSZ Központ 30 százalékkal részesedik, a középszervi költségek és a nyugdíjak támogatására 5 százalékot, sztrájalapra 5 százalékot fordítanak, a tagdíjbevételek 60 százaléka az alapszervezeteknél marad.

A BDSZ sorsjegy-akciója nyomán a Mecseki Szénbányához kerülő 600 ezer forintból 170 ezer forintot a nyugdíjasok támogatására használ-

hatnak fel, a többi a sztrájalapot gyarapítja.

Az utolsó napirendi pontban Jamblicsek József ismertette az ideai külföldi cseherüdültetési lehetőségeket. Ezek szerint két turnus Lengyelországban, kettő Jugoszláviában, és egy Csehszlovákiában pihenhet a nyáron. A küldöttek egyöntetűen jónak tartották, hogy a szakszervezet az ideai május 1-i ünnepeket tartsa meg, pécsi illetve komlói májalis formájában. Ennek megszervezését és lebonyolítását az üzemekre bízzák.

Kóhalmi Endre

A Föld Napját – legalábbis ez évremár „letudtuk”. A természet szennyezésének felvételünkön látható módozata (ami egyébként a fehéregyeli szertpentint övező fenyvesben található) korántsem ritka jelenség, aránylag könnyen eltüntethető, inkább méretelben jelkép értékű e senki földjének tekintett területen tornyosuló szemét

Fotó: Tóth L.

Vélemény, vagy rágalmazás

Fejezetek a vasasi „villám (levél) háború” történetéből

Mostanság újból forró idöket élünk. Mindennapos békénk – már a múlté, helyette konfliktusokkal teli harcokat vívunk. A mindnyájunk által kívánt, sürgetett változások olykor radikális cselekedetekre sarkallanak, s előfordul, hogy a hirtelenség magunk ellen (is) fordítja a fegyvert. A Pécsi Bányauzemben egy furcsa „levélháború” és röp(munkás?)gyűlés hadjárat borzolja a kedélyeket, és az amúgy is felkorbácsolt indulatokat. Az üzem gazdasági vezetése és szakszervezeti bizottsága – a kor természetesen velejárójaként – jónéhány kérdésben nem ért egyet. A különböző érdekek összeütközése, azonban folyhatna egy párbeszédés, kompromisszumokat elfogadni képes formában... Helyette öt levél és legalább három-négy öngazoló szándékú munkásgyűlés jelzi az üzemi vezetői válság elmélyülését

A „Hadüzenet”

Pécsi Bányauzem

Judt István üzemvezető Úr!

A Pécsi Bányauzem Szakszervezeti Bizottsága 1990. március 12.-én SzB. ülést tartott, melyen megvitatta az üzem szervezeti felépítését és üzemi személyi kérdésekkel foglalkozott. Az SzB. az alábbi szervezeti és személyi kérdéseket javasolja meoldani a hatékonyabb, eredményesebb munkavégzés érdekében.

– A jelenlegi soldépcsős irányításon belül javasoljuk megszüntetni az üzemvezetőhelyettesi, aknavetői, felelős harmadvezető bányamesteri és körletvezetőhelyettesi munkaköröket. A harmadvezető bányamestereket át kell csoportosítani szakvezető diszpécser munkakörbe. Hogy ott diszpécsernek, vagy bányamesternek nevezzük csak megegyezés kérdése. Az eddigi feladatukat ott is maradéktalanul el tudják látni. A körletvezetőhelyetteseket be kell tenni szakvezető aknáznak és csak a körletvezető távolléte esetén tölti be ezt a munkakört.

– A jelenlegi aknászállományból a létszám biztosította lehetőségben belül a fejtési csoportvezetők helyett aknászokat kell beállítani.

– Az összes bűjtött állományt meg kell szüntetni. A fizikai munkakörben lévő előmunkások és csoportvezetők körében el kell érni, hogy ugyanúgy dolgozzanak, mint a többi fizikai dolgozó.

– A Bányamentő Állomás áthelyezése ha megtörténik, javasoljuk a műszerész állomány felülvizsgálatát. Javasoljuk megvizsgálni a bányamentő tevékenység függetlenített állománnyal történő ellátése esetén a költségvonzatokat. A személyi vonatkozású kérdések közül javasoljuk Antalffy Zoltánt olyan munkakörbe helyezni, ahol nincs közvetlen kapcsolatban a dolgozókkal (tervezés – fejlesztés). Antalffy Zoltán magatartása, emberi kapcsolattartása erősen kifogásolható, meg nem engedhető módon és hangnemből beszél és egyéb problémák is vannak vele. Ugyancsak javasoljuk Komáromi Péter munkaköri áthelyezését munkaköri alkalmatlanság miatt más alacsonyabb munkakörbe. Javasoljuk, hogy az üzem vezetője ne legyen az üzem felelős műszaki vezetője, hogy legyen ideje a beosztott állomány emberi problémáival való foglalkozásra, hogy legyen ideje és energiája a vezetői feladatok ellátására. A főmérnököt javasoljuk felelős műszaki vezetőnek kinevezni.

Kérjük az üzem vezetőjét, hogy nagyobb hatékonysággal tartsa kézben a beosztott vezetői állományt. Követeljük az üzem területén rendszeresen italozást folytató egyes vezetőkkel szembeni erélyes fellépést és megkövetelni az idevonatkozó utasítások betartását...

„Koral csatározások”

Judt István üzemvezető:

Ebben az ügyben, legszívesebben egy szót sem szólnék, nem tartom jónak tovább bonyolítani egy – az üzemnél szélesebb – nyilvánosság előtt. A dolog egyszerű: az szb –tart egy ülést – március 12-én – amiről az üzemvezetés nem tudott. Két olyan témát tárgyalnak (az üzem szervezeti felépítése és személyi kérdések) amelyek az itt folyó munkát alapvetően befolyásolhatják. Az egészben azt tartom inkorrektnek, hogy aznap reggel (március. 12. hétfő) a szokásos vezetői megbeszélésen, a hét fontosabb programjainak egyeztetésekor, ismertetésekor Kovács Mózes egy szóval sem említette, hogy miről tárgyalnak a nap folyamán. A szakszervezet – amelynek csak véleményezési joga van – nem egészen egy évvel ezelőtt az új üzemi nemzeti és működési reendet jóváhagyta, és az érintett munkakörökről, a most minősített személyekről sem tett elmarasztalást. Kovács Mózes egy héttel később (márc. 19-én) bejelentette a tárgyalások tényét, és hozzáfűzte, hogy az állásfoglalást írásban megkapom. Ez március 20-án érkezett. Március 21-én a fél hatos raport után összefutottam Kovács Mózzsal a folyosón, aki közölte, hogy röpgyűlésen fogja ismertetni a szakszervezeti megállapításokat. Azt kell mondjam, véletlenül tudtam meg, hogy ilyen kényes és fontos témában olyan elmarasztaló állítások fognak elhangzani meghatározó üzemi vezetőkről, amelyek alapvetően károsak – hiszen megkérdőjelezzik szakmai, emberi alkalmasságukat. Ezután levélben értesítettem a vállalat vezérigazgatóját és szakszervezeti titkárát amelyre a következő válasszal érkezett:

A Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Szövetségéhez 1990. március 22-én írott levelére az alábbi választ adjuk. A vállalati Szakszervezeti Titkári testülettel, mind az üzemvezető, mind az üzemi szakszervezeti bizottság levelét ismertettük. A titkári testület azon véleményét alakította ki, hogy az üzemi szakszervezeti testületek döntését nem bírálhatja felül, mivel szövetségi rendszerben ilyen hatáskörünk nincs. A titkári testületnek továbbá azon véleménye alakult ki, hogy az üzemi együtt dolgozás érdekében szükségesnek látják, hogy Üzemvezető Úr üzemi szakszervezeti bizottsági ülésen tenné meg véleményét, mellyel az üzemi gazdasági vezetők véleményezése, melyről a közvetlen felettes gazdasági vezető dönt, hogy figyelembe veszi-e vagy sem. Javaslunk Üzemvezető Úrnak, hogy az együtt dolgozás érdekében kérje e témákban az üzemi szakszervezeti bizottsági ülésre való meghívást.

Jambricsek József titkár

Kovács Mózés Pécsi Bányauzem szervezeti bizottságának titkára:

- A szakszervezeti bizottság két szb-ülésen - a bértémák mellett - tárgyalta az üzem szervezeti rendjét, az ésszerű létszám átcsoportosítások lehetőségét, az irányítási lépcsőfokok esetleges csökkentését. Az első ülésen (márc.12.) többek között felvetettük, hogy túlzottan magas az irányítói létszám és a lengyel munkaelefoglaloztatása sem indokolt - véleményünk alapján. Akkor csak munkakörökről beszéltünk, konkrét nevek nem hangtak el, és az szb személyi kérdésekben nem foglalt állást... Ezután továbbfolytatottod a szervezeti javaslatunk kidolgozása, miközben fejtési és elővájtási dolgozók tovább „bombáztak” minket az érintettekkel kapcsolatos észrevételekkel, munkakört megszüntető javaslatokkal.

Az egész határozott akció - hangsúlyozom - az emberkeletl kapott információk, vélemények alapján indult és folytatódik. A magam részéről nem tartottam szerencsésnek, hogy ilyen kérdések tárgyalásakor az üzem vezetőjét meghívjam, mert a vélemények befolyásolásának még az árnyékát is el akartam kerülni. Az, hogy ez a levél nyilvánosságra került, az annak tudható, hogy Judt István a kedd reggeli műszaki raporton ismertette, és délutánra már olyan „fülesek” terjedtek el, miszerint az „szb feljelentette Csethe Andrásnál a vezetőket”. Ezért tartottam szükségesnek, hogy röpgyűlésen tartsak tájékoztatást, amely szerdán reggel és délután volt (március 21-én).

A nyilvánosság próbája továbbtombolt. A következő gyűléseket (március 23-án) Judt István tartotta, ahol a szakszervezetet hatáskörének túllépésével vádolta. Az ezt követő héten (március 26 és április 1 között) mozgalmas telt az idő. Újabb tájékoztatás - ezúttal Kovács Mózés utasította vissza a vádakait, és megfogalmazta véleményét -, amely szerint a szakszervezetnek minden - az üzemet és a dolgozót érintő kérdésben joga van állást foglalni. És az elmégesedett helyzetért az üzemi vezetés a felelős. (Ez a gyűlés azonban nem maradt pusztába kiáltó szó, már csak azért is, mert Judt István - Kovács Mózés tudtával - magára vette...) Gyűltek a levelek is, hadd álljon itt az üzemvezető írása, amelyben a vállalati szakszervezeti apparátusnak fejti ki - válaszként - újból véleményét.

„E témában küldött »Vizsgálai kérelem...« tárgyú levelemre Ön által 1990. márc. 26-án küldött levelüket tudomásul veszem. Küldött levelükben letrikkal kapcsolatos megjegyzéseim a következők:

- Véleményemet csak akkor tudom Sz.B. ülésen kifejezni, ha erre meghívják. Minu levelemben már leírtam a márc. 12. Sz.B. ülésre nem hívtak meg, sőt annak témáját sem közölték előre. E témákban így csak utólag volt lehetőségem észrevételeket tenni, azután, hogy kérszem ellenére röpgyűlést is tartott belőle Kovács Mózés, mellyel a normális egyeztetés és megegyezés lehetőségét kizárta.

- A két személy konkrét Sz.B. minősítési jogát levelemben sem kifogásoltam, hanem annak illetékesek kizárásával történő tárgyalását és röpgyűlésen való ismertetését nem értem egyet, mert ezzel személyiségek megsértését követték el és hatáskörüket lépték túl.

- A feni témákban az együtt dolgozás normái ellen nem én (az üzemvezető) hanem Kovács Mózés követet el mindent, amellyel a kapcsolatait maximálisan elmergésztette.

- Közlöm, hogy a mai napon Kovács Mózés röpgyűlést tartott feni témákról, melynek anyagát vele történu előzetes közlés alapján hangszalagra rögzítettem.

Közölni kívánom, hogy szakszervezetetl való normális együttműködést a vállalat és üzem érdekében szükségesnek tartom. Ennek érdekében a szakszervezeti jogot és együtlést normáit betarom, de ezeket Kovács Mózés Sz.B. titkárral is Önöknek be kell tartania. Szíves intézkedéseiket előre is köszönöm.

Judt István üzemvezető”

Judt István:

- A vita során érdemes ismerni egy-két alapvető rendeletet is. Az érvényben lévő OBF-utasítások alapján harmadvezető-bányamester kötelező foglalkoztatni. Továbbá az üzemi összevonás óta az összes szociális, emberi gondok, problémák orvoslására az itteni helyismerettel rendelkező üzemvezető-helyettes volt megbízva, s feladatát jól látja el a mai napig is. Munkájára szükség van. Az aknavetői beosztásban dolgozó Antalffy Zoltán - véleményem szerint megfelelő vezetői képességekkel rendelkezik, továbbra is számítok munkájára, s nem szabad elfelejteni, hogy Ő, a jelen mellett a jövő-embere. Komáromi Péter már az elmúlt évtizedekben, és az át szervezés során, valamint azóta is bebizonyította, hogy alkalmas feladatainak ellátására.

Kovács Mózés:

- Az összevonás óta a helyzet változott. Véleményünk szerint felesleges az aknavetői és az üzemvezetői beosztás. A körletvezetőhelyettesek pedig beosztott szakvezető aknásként csak akkor lássák el a körletvezetői feladatokat, ha az távol van. S mielőtt valaki még „politikai okokra” gyanakodna: elmondom, hogy nem a volt MSZMP-funkcionáriusokat, nem „ejtőernyősöket” kezdtünk ki, hanem felesleges beosztások megszüntetésére tettünk javaslatot. Bizonyítja ezt az is, hogy nem szerepelt javaslatunkban sem a gondnokszervező, sem a földispécses, sem a termelőkörletvezető neve sem, velük elégedett a dolgozói kollektíva. Azért nem jött létre semmilyen tisztázó beszélgetés, mert ezidáig az üzemvezetés sem szóban, sem írásban nem reagált javaslatainkra.

Végezetül még egy levél amelyet beszélgetésünk idején Kovács Mózés még nem ismert, amelyet április 19-én kapott kézhez Pécsi Bányauzem Szakszervezeti Bizottsága

„Önök 1990. márc. 12. Sz.B. ülést tartottak, melyen az üzem szervezeti felépítését és személyi kérdéseket tárgyaltak meg. Ezen ülésükről, annak témáiról előzetes értesítést nem kaptam, erre nem hívtak meg. Mivel ülésükön meghívásuk hiányában nem vehettem részt, nem volt lehetőségünk egymással párbeszédet folytatni, a problémáikat egyeztetni és megegyezésre jutni.

Fejezetek a vasasi „villám (levél) háború” történetéből

Ezért eljárásukat sérelmezem. Önök biztos emlékeznek rá, hogy 1989. áprilisban az üzem összevonás befejezését az Sz.B. és a Bizalmi Testület a ma is érvényes „Szervezeti és Működési Szabályzatot” a szakszervezeti jogostványok alapján véleményezte és elfogadta előterjesztésében a kölcsönös véleményes után. Közlöm, hogy ezen szervezeti felépítést, amely ma is érvényes, egy 16 fős kinevezeti bizottság dolgozta ki, melyben az üzemi és vállalati Sz.B. képviselői is jelen voltak. 1989. áprilisában is elmondtam, hogy az üzem összevonásakor 1989. jan. 1. a két üzem alkalmazotti létszáma 286 fő volt. A szervezeti felépítés 206 főre csökkent. A jelenlegi létszám 198 fő. A jelenleg folyamatban lévő intézkedések hatására az év végén várható létszám 168 fő alkalmazott. Tudomásul veszem törekvésüket a jobb és eredményesebb munkavégzés érdekében, de annak módjában és módszerében véleményünk nem egyezik. Levelükből az tűnik ki, hogy az Sz.B. az üzemvezetés munkáltatói jogait akarja gyakorolni a dolgozók érdekképviselete helyett. Önök kampányserdén „nagyodra verve” tárgyalták, sőt Kovács Mózes Sz.B. titkárral röpgyűlésen hirdette 10 műszaki dolgozó munkájának, beosztásának feleslegességét. Önök ezzel, majd Kovács Mózes a röpgyűlés megatársával súlyosan megsértették az emberek személyiségét, bizonytalan helyzetbe hozták őket, főleg a közlés (röpgyűlés) módjával. Közlöm, hogy a márc. 20-án kapott levelüket szerettem volna Önökkel egyeztetni, megbeszélni. Kovács Mózes Sz.B. titkár 21-én 5,40 órakor a felolvasó függőfolyósóán közölte, hogy most röpgyűlést akar a 12. Sz. B. ültés anyagából tartani. Kérem, hogy ezt ne tarisza meg, előbb egyeztessük, beszéljük meg, mert ez így nem javasolom közölni az üzem állományával. Kérem ellenére a röpgyűlést megtartotta. A röpgyűlés megtartásával rontott az üzemi légkörön. Bebizonyította, hogy nem hajlandó az üzem vezetésével a szükség szerinti, a közös cél érdekében történő együttműködésre, mert még a megbeszélésektől és tárgyalásoktól is elzárkózik. A Kovács Mózes Sz.B. titkár által tartott röpgyűlés után lehetetlenül vált egy Önökkel folytatott megbeszélés. Kényszerültem az üzemvezetés álláspontját a személyi kérdésekben 23-án röpgyűlésen ismertetni. Közölnöm kellett biztonsági okokból, hogy az Önök által beosztásukban megérdemelt személyek végleges intézkedésig, helyükön maradnak, munkakörüket teljes felelősséggel ellátják, utasításaituk mindenki köteles végrehajtani. Közlöm, hogy Sz.B. ültésük (márc.12.) előtt az üzemvezetés intézkedési sori kezdett el a műszaki és alkalmazotti létszám csökkentésére, melyet a szakszervezeti jogok figyelembevételével Kovács

Mózes Sz.B. titkárral és Kisasszondai Feres LIASZ szakszervezeti titkárral egyeztetünk. A műszaki állomány átszervezésének kérdésében az üzem elsődleges szempontként fogja tartani a biztonságos bányamunka vételeit, az ahhoz szükséges szervezetet és annak személyi feltételeinek kialakítását. Közlöm pl. hogy a harmadvezető bányamesteri munkakört O.B.F. hadirozat írja elő. Antalfy Zoltán és Komáromi Péter minősítését javaslom újra tárgyalni a következők miatt:

- Az eddigi személyi, anyagiakban jelenlegi minősítésükre utaló észrevétel nem található, ezért minősítéseiket bizonyítani kell.

- A rendkívüli minősítést a szakmai vezetést gyakorló személy jelenléte nélkül tárgyalták.

- Kovács Mózes Sz.B. titkár a két személy minősítését röpgyűlésen ismertette, amellyel kimerítette bizonyítás hiánya esetén a rágalmasz fogalmát.

Közlöm, hogy 1990. márc. 12-én a Vezérgazgatói látogatáson a vezérgazgató jónak minősítette és továbbra is fennkvarója tartani a 4 tagú üzemvezetés jelenlegi szervezetét és azok munkakörét. Az üzem területén történő utalozást fokozottan fogom ellenőrizni, és az utalozók ellen szigorúan fogok eljárni. Kijelentem, hogy az üzem összes dolgozójának érdekében együtt kívánok működni a Szakszervezeti Biroduddal. Az együttműködés feltétele egymás valós jogainak és kötelezettségeinek elismerése, figyelembe vétele és a lojalitás.

Judit István üzemvezető

„Fegyverszüneti tárgyalások” ugyan még nem kezdődtek, ám szükséges lenne mihamarabb, hiszen ez közös érdek. Továbbá az is, hogy rendes kerékvágásba kerüljenek újból a dolgok, kiderüljenek végre a szándékok, lépések, hatáskörök és jogosítványok. Ideje rendezni a problémákat-átgondoltam, kompromisszumra készen és nyitottan, úgy, hogy ezzel ne kárt okozunk másoknak, magunknak hanem egy közösség hasznát szolgáljuk.

Kóhalmi Endre

Nem volt felvonulás

Az idei május 1-elsején ismét elmaradtak a negyven év alatt megszokott felvonulások. A szakszervezet felhívására az ország egész területén. Pécsen a különböző vállalatok, üzemek, intézmények külön-külön májálisokon emlékeztek meg a nemzetközi munkásosztály ünnepéről. Mit mondhatunk erre: a felvonulás, az integetés a felállított disztribúción elégedetten mosolygó országos és helyi hatalmasságoknak senkinek sem hiányozott, ám a dolgozó társadalom érdekeit „keményen” védő szakszervezetek is mintha elfelejtettek volna erről az immár több évtizedre visszanyúló megemlékezésről, mert néhány helyen bizony akadott a szervezés.

TAPPANCS

GUMIBOLT
PÉCS Avar u.29.

új gumik
használt nyugati gumik
futózott gumik

Nyitvatartás: hétfőtől-péntekig
8,30-17-ig

Szén és szőlőtöke

Álmok és nyugdíjas napok

A csendes napokhoz nem illik a pátosszal teli zengetes hang. Hatványozottan visszatszó lenne minden frázis, hatásvadász szólam, mindkét megőszült, megfáradt hős bányászokról, holmi teljes életutakról, s bizony megbicsaklana a toll, ha újból „szocreál”-ban kellene írni töretlen karriertörténeteket, dinamikus (és meglehetősen propagandisztikus) „portrékat”, amelyeknek hőse (szenvedő alanya) valamiféle „termelj többet, jobban élsz!”-szerű bölcsességekkel buzdítaná a többieket. Nehéz elszakadni a közhelyektől, s ném is mindig lehet. Főleg akkor nem, ha olyan ember mostani mindennapjait kell bemutatni, mint Wéhner János, akinek múltja van – nem is akár milyen –, akire évtizedeken keresztül úgy néztek, mint egy nagyobb közösség meghatározó, töretlen lendületű tagjára. Több mint 13 ezer műszak a bányában, fiatalon vállalt vezetői felelősség, kitűnő termelési eredmény, a Népköztársaság Kiváló Brigádjája címet elnyert kollektíva tagsága és vezetése, majdnem 39 évi keservesen megszenvedett bányásztapasztalat után, tavaly január 1-én érkezett a Nagy Síht vége, a márkát végleg a szegre akasztotta. Azóta nyugdíjas napok vannak... Hogy milyenek?...

– Van 200 négyszögölnyi kertem, rajta szőlő és gyümölcsös. Jobbára itt töltöm el az időmet, de néha még bejárom az üzembe, s remélem, hogy én is hiőnyzom egy kicsit a bányának, és nem csak ő nekem – hallom valahol Szilvásban egy II. emeleti lakásban.

Szembem ül velem és lelkesen magyarázza a telepített szőlőfajták előnyeit, a metszés fortélyait. Teszi ezt ugyanazzal a jóindulatú segítő-készséggel, ami még aktív korában is jellemezte, amikor vjárnemzedékek egész sorát nevelte ki mindenkori csapata. Nem is lehetne másként, minthogy a beszélgetés minduntalan a bányához torkollik vissza. Elő-el-

őjönnek régi barátok, egykorvolt társak, néhai csúcsteljesítmények, vas-kos bányásztréfák és szomorú katasztrófák is. Sajnos régen elporladt minden rekord, a 7 méteres napi fejtési sebesség, az 1600 tonnás teljesítmény, s bizony az inas, szikár „első vjárom” sem térnek vissza soha többé az artra. – Elfutottak az évek, s a bányász nyugdíjasok szomorúan nézik, hogy mivé lett ez a virágzó iparág. A bányászat megélt már jónéhány visszafejlesztést, de a mostani helyzet már majdhogynem tragikus – állapítja meg szomorúan. S, hogy ide jutottunk a rossz gazdaságpolitikának az oka! Lassan minden itt felhasználott anyag, eszköz ára a csillagos égig emelkedik, s a széné csak messziről kullog néha utána. Addig fog ez tartani, amíg rájönnek, hogy szükség lesz a magyar szénbányászatra. Ám lehet, hogy mire meg lesz ez a felismerés már késő... Szinte már most sincs fiatal a csapatoknál, s lassan elfognak azok is, akik taníthatnák őket. Mert mire készülhet fel a mostani fiatal bányász? Miben bízhat, mi az ami biztos? Aláírták a szerződést, meg van a lakás, s ugyanakkor úgy érezhetik, hogy ott lóg a fejük felett az utcárákerülés veszélye, a gazdaságosság jegyében bezárhatják a bányát. Ma már híre sincs az egykori kiemelt bérezésnek, s lassan eltűnik a lakáshozjutás kedvez-

ménye is. Én is félttem a két gyermekem és a három unokát. Mi is egyre nehezebben tudjuk őket segíteni... S, hogy telnek napjaim?... Nos, én nem unatkozom, van dolgom bőven. A nagyobbik fiam építkezett ott kellett segíteni, vigyázni kellett az unokára, s akkor még ott volt a kert is. A kert. Tenyérynői birodalom, amin mindig meglátszik, a gazda akarata, hozzáállása a dolgokhoz, Wéhner János – még ha nem is vallja meg nyíltan – bízik a jövőben. Talán ezért telepíti a zweigelt, pölöskei muskotályos tőkéket, ezért metszi oly gondosan a vészöket, gondolza a rózsatöveket, dália palántákat. Harminc csirke, egy pár nyúl is megfér a birtokon. Az álmok is mindennapiak, elérhetők. Nemsokára meg lesz a pince, és a nem is oly távoli jövőben várhatóan a kis hétvégi ház is. Sor kerül a messzire került barátok meglátogatására is az új Ladával. Az álmok néha csak álmok maradnak. S megbukál az emberben valamiféle megvalósíthatatlan kérdés, hogy mivé lett volna az élet, ha nem jönnek a kivédhetetlen barátok, ha az egykori Nagy Lajos-os gimnazista megvalósíthatja tervét és gépészmérnök lesz... És nem baj az, hogy az álmok csak álmok maradnak, ha az ember nem bánta meg az életét, s egyfajta teljesség a sors, amelyett önmagának kialakudott. **Kóhalmi Endre**

A MAGYAR MIKROSZÁMITÓGÉPES KULTURÁÉRT

A nagy bonyolultságú, integrált áramkörök /LSI/ megjelenésével, az elektronikai lapban jól érzékelhető változások mentek végbe. A szokásos alkatrész és rendszer fogalmak átalakultak. Az áramkör-tervező nem alkatrészekből épít össze rendszereket, hanem rendszereket – például: mikroproceszorokat – használ fel alkatrész-ként.

Új technika

Az új technikára való áttérés hatékony elősegítése érdekében világszerte olyan szolgáltató és tanácsadó mérnöki irodákat – learning centereket – hoztak létre, amelyek támogatják az új műszaki eredményekben rejlő lehetőségek minél teljesebb körű kiaknázását. Éppen ezért a hazai – elsősorban a mikroszámítógéppel dolgozó – szakemberek körében is megfogalmazódott az az igény, hogy munkájukhoz megteremtsék azokat az intézményes feltételeket, amelyek szervezett keretek között támogathatják tevékenységük fejlődését: mindeken felül a különféle információkhoz való gyors hozzájárulást.

E cél gyakorlati megvalósítása érdekében határozott úgy egy évtizede az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság – élvezve az akkori Kohó- és Gépipari Minisztérium támogatását –, hogy nemzetközi mintára Magyarországon is létre kell hozni egy olyan tanácsadó, információszolgáltató és oktató bázist, amely

gyakorlati segítséget nyújthat a hazai szakembereknek. Így 1979. október 19-én 14 intézmény közösen létrehozta az LSI Alkalmazástechnikai Tanácsadó Szolgálatot.

A LSI ATSZ feladatait úgy szabták meg, hogy az szinte teljesen felölelte a hazai mikroszámítógéppalkalmazók tevékenységi körében adódó, szinte valamennyi probléma megoldására kínáló lehetőséggel való foglalkozást. Így a szóbanforgó szakterület fejlődési sebességének megfelelő, korszerű, rendezett ismeretanyag-bázis megteremtése, az ISIC-k – melyeket Magyarországon alkalmaznak – nyilvántartását, műszaki propaganda-tevékenység folytatását, valamint a mikroszámítógépek hazai alkalmazási lehetőségeinek feltárását.

Nyitott rendszer

Ezen munka közben merült fel az az igény, hogy az egyes intézményekben dolgozó tehetséges, de képzetlen szakemberek tudásanyagát – új oktatási formájú lehetőséget adva rendszerezék, megalapozzák. Így merült fel a nyitott rendszerű képzés (OPEN UNIVERSITY) gondolata, melynek elvégzését a tudásszintnek megfelelő bizonyítvánnyal /ami ösztönző erő/ ismerik el. Az eltelt tíz évben – szerénytelenség nélkül állítható –, hogy az LSI Alkalmazástechnikai Tanácsadó Szolgálat teljesítette azokat a követelményeket, amelyeket alakulásakor az alapítók célul tűztek ki maguk elé.

Vagyis olyan ismeretanyaghoz jutatta a mikroszámítógépek hazai használóit, amelyeknek köszönhetően az LSI ATSZ szolgáltatásait igénybe vevő cégek növelhetnék nemzetközi versenyképességüket. E siker kiemelkedő állomásának mondható, hogy a múlt év végén – több éves előkészítő munka sikerévé – megkezdődhetett az alkalmazás központu nyitott rendszerű mikroelektronikai képzés.

Alapítvány is

Ennek végcélja, hogy a hallgatók olyan ismeretanyag birtokába jussanak, amely azután megfelelő alappul szolgálhat egy interdiszciplináris egyetem, vagy főiskola diploma, illetve oklevél megszerzéséhez úgy, hogy – tervek szerint – a hallgatóknak ne kelljen felvételvizniük abba a 19 felsőoktatási intézménybe, amely együttműködési szándékát az LSI Oktatóközponttal kifejezte.

Az előzőekben, amikor az LSI Oktatóközpontról tettünk említést, nem elírás történt, hanem egy tény regisztrálása. Ugyanis az LSI ez év januárja óta alapítványként működik. Az LSI Oktatóközpont a Mikroelektronika alkalmazásának Kulturájáért Alapítvány /LSI OMAK/ létrehozói azért választották ezt az új működési formát, mivel tevékenységüket így határozottabban tudják majd kifejteni – az elképzelések szerint – a tíz évvel ezelőtt megfogalmazott célok érdekében. A következő hónapokban részletesen ismertetjük majd az LSI OMAK munkáját, melyet a hazai mikroszámítógépes kultúra fejlesztéséért végez.

Tervszerű ráfizetés

Nem kell az iszapszén!

Aprópénz a nagy kalapban

Úgy hírlík, gyűlik az iszapszén. Már mint a szénélőkészítő üzemben, és eladhatatlanul. Konkrétan, a pécsi hegyi szénélőkészítő üzem üleplítő tavaiban mintegy 25 ezer tonna, 20 millió forint piaci értékű ipari felhasználásra alkalmas iszapszén töltögeti, már-már csaknem szüntelenig a négy darab meglehetősen nagy területet elfoglaló „gödört”. Kissé szíven üt ez a húszmillió nagyságrend. Mi lesz most?

– Hát azért tragédia nem! – legáltalában Putzer László főmérnök és Csörge Tibor főmérnök helyettes szerint. A szénélőkészítőbe érkező „nyersanyag”, a szén és meddő szétválasztása, durvább és apróbb nagyság szerinti osztályozása után, a nedves eljárás természetes eredményként halmozódik fel a tavakban az iszapszén. Ez a 25-30 százalékos nedveségtartalmú energiahordozó nem alkalmas háztartási tüzelésre, csak hőerőművekben égethető el. Az élő probléma itt is a szokásos. Már egy jólnevelt papagáj is tudja, a Pécsi Hőerőmű idén szokatlanul nagy készletekkel rendelkezik, az évek óta tartó enyhe tél ... stb.

Egy biztos: idén nem vásárolnak iszapszénre.

– De hát meddig megy ez így, hiszen már harmadik éve, hogy halmozódik a készlet?

– '92-ben már biztosan szükség lesz a hőerőműnek az iszapszénre. – Kapom az optimista választ.

Egyébként téglagyárak is vásárolják nyersanyagként, csak igen kis mennyiségben, és a legújabb téglagyártási technológiákkal már nem is lehet felhasználni. Az pedig, hogy itt gyűlik a tavakban, semmiféle gondot nem okoz.

Végülis ténylegesen pénzügyi kérdés, s mint minden ilyent nehéz értelmezni. Minden attól függ honnan nézzük. Egyrészt nem kis pénzről van szó, de a szénbányák éves pén-

zárbevételeihez – kb 4 milliárd forintot elenyésző. Másrészt a szénélőkészítő üzem, vagyis a nagy család egyik gyermeke tárcájához mérve jelentős. Hiszen az idei 56 milliós tervnek csaknem a fele.

Félreértés ne essék, ez az 56 millió az üzem ezévi ráfizetése. Az iszapszén eladása esetén ennyivel kisebb lenne a „minusz”. Azért ez a némiképp fejtetőre állított pénzügyi terv magyarázatra szorul. Mint megtudtam, ez nem ráfizetés vagy gazdaságtalan feldolgozás, hanem egyszerűen igazgatási kérdés. Döntés, amit a felsőbb vezetés hozott.

Az előkészítő ugyanazon az áron kapja a nyersanyagot tonnában, mint amennyiért eladja a különböző, költségeket emésztő feldolgozási munkálatokon keresztül kikerülő végterméket. Tehát az 56 millió az üzem tevékenysége, a költség ráfordítása.

Amennyiben a ráfordítási költségek megnövekednek, az iszapszén eladásából származó összeg korrigálható. Ha problémák jelentkeznek az értékesítésben, az a költségek visszaszorításával hozható egyensúlyba. Ehhez a furcsa negatív tervhez alkalmazkodhat az üzem jó vagy gyenge munkával, gazdaságosabb vagy szervezeten feldolgozással.

– Hogy érzik így magukat, nem látják sötétlen a jövőt? – kérdezem a mérnököket.

– Nem, mi nyugodtak vagyunk. Milliókban, milliárdokban és népgazdasági szinten gondolkodni egészen más jelent, mint a háztartási könyvet vezetni otthon, ahol muszáj még a legrosszabb esetben is legalább „null-szaldóra” kifutni.

Szénre szükség van, mégpedig hazaira. Ha már a szovjetek is dollárért fogják adni, akkor a saját lesz a legolcsóbb. A Magyar Nemzeti Bank hivatalos dollárszorozója, a jelenlegi elszámolási rendszer, energiapolitika nem engedi megmutatkozni a tényleges értékeket. Az energiapolitikai stratégia húsz éves elhatárolásokat jelent. A kormánynak mindig vállalnia kell ennek minden ödiúmat. A szénárvaltozásokat pro és kontra pótolni kell.

– Mit várnak az új kormánytól? – kérdezem Putzer Lászlót.

– Csak annyit, hogy reméljük szakemberek fogják eldönteni ezeket a kérdéseket, belátva, hogy itt nem a rövidtávú nyereségérdekeltség a szempont. Akkor talán visszakapja a szénbányászat húsz évi leépülés után – régi rangját, becsületét. Mi is reméljük.

Bencze Kata

Moziműsor

Park(Pécs): május 3-tól 6-ig: A halálraítél. Előadások: 4, 6, 8 óra. 7-től 9-ig: Bűntény a támaszponton. 10-11-én: Aszex. Előadások: f4, f6, f8 óra. 12-13-án: Kék bársony. Előadások: f4, hn6, 8 óra. 14-15-én: Tango és Cash. Előadások: f4, f6, f8 óra.

Kossuth(Pécs): 3-4-én: A halálraítél. Előadások: 10, 12 óra. Bűntény a támaszponton. Előadások: 2, 4 óra. Rózsák háborúja. Előadások: 6, 8 óra. 5-én: Rózsák háborúja. Előadások: 10, 12, 6, 8 óra. Bűntény a támaszponton. Előadások: 2, 4 óra. 6-án: A Pál utcai fiúk. Előadások: 10, 12 óra. Bűntény a támaszponton. Előadások: 2, 4 óra. Rózsák háborúja. Előadások: 6, 8 óra. 7-én: Rézmálom III. Előadások: 10, 12 óra. Moonwalker. Előadások: f3, f5 óra. Bűntény a támaszponton. Előadások: f7, f9 óra. 8-9-én: Bűntény a támaszponton. Előadások: 10, 12, f7, f9 óra. Moonwalker. Előadások: f3, f5 óra. 10-11-én: Kék bársony. Előadások: 10, 12 óra. Tango és Cash. Előadások: f3, f5 óra. Aszex. Előadások: f7, f9 óra. 12-13-án: Tango és Cash. Előadások: 10, 12, f3, f5 óra. Aszex. Előadások: f7, f9 óra. 14-én: Tango és Cash. Előadások: 10, 12, f3, f5 óra. Kék bársony. Előadások: f7, hn9 óra. 15-én: Aszex. Előadások: 10, 12 óra. Tango és Cash. Előadások: f3, f5 óra. Kék bársony. Előadások: f7, hn9 óra.

Kossuth Klub (Pécs): 3-tól 6-ig: Meteor. Előadások: f6, f8 óra. 8-án: Hóvirágünnep. Előadások: f6 óra. 9-én: Hóvirágünnep. 10-én: Kicsi, de nagyon erős. Előadások: f6, f8 óra. 11-én: Kicsi, de nagyon erős. Előadások: f8 óra. 12-13-án: Kicsi, de nagyon erős. Előadások: f6, f8 óra. 14-én: Milyen józdek a fehérek. Előadások: f6 óra. 15-én: Milyen józdek a fehérek. Előadások: f6, f8 óra. Zrínyi(Komló): 3-4-én: Jákob rabbi kalandjai. Előadások: 5, 7 óra. 5-6-án: Emmanuelle II. Előadások: 4, 6, 8 óra. 7-én: Emmanuelle II. Előadások: 5, 7 óra. 8-9-én: Arizonai ördögfiók. Előadások: 5, 7 óra. 10-11-én: A halálraítél. Előadások: 5, 7 óra. 12-13-án: Született július 4-dikén. Előadások: f4, 6, f9 óra. 14-15-én: Nicsak, ki beszél. Előadások: 5, 7 óra.

Hosszúhetény: 6-án: Nicsak, ki beszél. Előadások: 5 óra. 7-én: Az országot fantomja. 9-én: Valami vadság. Előadások: 6 óra. 13-án: Olivér és társai. Előadások: 5 óra. 14-én: Rézmálom III. Előadások: 6 óra.

Mázszászvár: 6-án: Egyik kopó, másik eb. 8-án: Túl a csúcson. 13-án: Emmanuelle II. 15-én: Shirley Valentine. Előadások: 6 óra.

Pécsvárad: 3-án: Shirley Valentine. Előadások: 7 óra. 6-án: Az országot fantomja. Előadások: 3 óra. 7-én: Nicsak, ki beszél. 10-én: Valami vadság. Előadások: 7 óra. 13-án: Rézmálom III. Előadások: 3 óra. 14-én: Halálpart. Előadások: 7 óra. Sásd: 4-én: Arizonai ördögfiók. 7-én: Vissza a jövőbe II. 9-én: Emmanuelle II. 11-én: Örület. Előadások: f7 óra.

Apáczai Nevelési Központ Művelődési Háza: 6-án, vasárnap 3 óraker: Az ördög jobb és bal keze. 5 és 7 óraker: Vaklárma. 13-án, vasárnap 3 óraker: Vili, a veréb. 5 és 7 óraker: Brazil. 14-én, hétfőn 4 és 6 óraker: Szexmisszió.

Komló Városi Művelődési Központ

Színház- és Hangversenyterem

1-én, kedden egésznapos program Sikondán délelőtt: a Vadásztanyával szemközti réten lovaglás, légvár, céllövölde 14 órától: a Vadásztanyával szemközti réten karatebemutató és a BI-BÁ-BU bábcsoport Vitéz László és a többiek című mősora. Hőlégballon, hajómodellező bemutató. 15 órától: a Tőszinpadon jazz-ballett, társastánc és népi táncbemutató. /Kun Béla Gimnázium, DOZSO, Mecsek Táncgyűjtés/ 18 órától: a camping előtti parkolóban rock-koncert 21 órától: szabadtéri filmvetítés a tőszinpadon. Az érdeklődők a részletes programot a rövidesen kifüggesztett plakátokról ismerhetik meg. Rossz idő esetén a program elmarad.

2-án, szerdán 18 óraker FÚVÓSZENEKARI KONCERT Fellépnek: a Komlói Bányász Fúvószenekar vezénnyel: Németh Tamás a Komlói Ifjúsági Fúvószenekar vezénnyel: Maul Péter és Schvab Antal zenekara Belépődíj: 30,- Ft.

5-én, szombaton 10 órától VIII. GYERMEK-ÉS IFJÚSÁGI FÚVÓSZENEKARI TALÁLKOZÓ Fellépő fúvószenekarok: Palotabozsok, Majs, Siktől, Mázaszászvár, Pécs, Szigetvár, Szentlőrinc, Sásd, Babarc, Komló.

7-én, hétfőn 18 óraker a SZÉLKIALTÓ EGYÜTTES mősora az MDF Komlói Szervezete rendezésében. A befolyt összeget a MDF Komlói Szervezete a belényesi/Románia/ gyerekek táborozására ajánlja fel. 8-án, kedden 10 óraker A BÓBITA BÁBSZÍNHÁZ vendégjátéka SÉTA az ÁLLATKERTBEN zenés showmősor Belépődíj: 30,- Ft. 11-én, pénteken 14 óraker A KUN BÉLA GIMNÁZIUM IRODALMI SZÍNHADY MŐSORA.

Május 1. Művelődési Ház

Csipke klub 3-án, csütörtökön 15,30 óraker Nyugdíjas szabadegetem 11-én, pénteken 15 óraker Magányosok

klubja 6-án és 13-án, vasárnap 16-21 óráig Táncest, játszik az Ambach-Hajnal duó Belvárosi nőklub 9-én, szerdán 17 óraker Vendégünk: dr. Szabó János belgyógyász főorvos Életmód klub 2-án, szerdán 16 óraker Életmód és egészség Vendégünk: dr. Márki Tibor körzeti orvos Diák-tanya Minden pénteken és szombaton 17-22 óráig. FONOTÉKA Szerdán és csütörtökön 16-19 óráig. BARKÁCSMŰHELY Keddi napokon 15,30-18,30 óráig vehető igénybe. KIÁLLÍTÁS A Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében Deák Zsuzsa grafikusművész kiállítása látható 13-ig. 15-én, kedden 15 óraker nyílik meg Sik István festőművész kiállítása. A látogatók hétköznap 13-16 óráig, szombaton és vasárnap 16-19 óráig tekinthetik meg a bemutatásokat. Csoportokat délelőtt is fogadunk.

Úttörő-és Ifjúsági Ház

5-én, szombaton 18-22 óráig Tindiszkó - vendég a Kenguru együttes 12-én, szombaton 18-22 óráig Videodiszkó Vezető: Valler Imre ZRINYI MŰVELŐDÉSI HÁZ Ifjúsági klub: nyitva naponta 15-22 óráig, szünnap csütörtökön. Nyugdíjas klub. kedden 16 óraker Eszperantó csoport: szerdán 17 óraker Csipkeverő tanfolyam: kedden és csütörtökön 15,30 órától.

Klubkönyvtárak programja Gesztenyési klubkönyvtár

Asszonyklub 7-én, hétfőn 17 óraker Szabdfoglalkozás 14-én, hétfőn 17 óraker Életmód és egészség Vendégünk: dr. Márki Tibor körzeti orvos Mánfal klubkönyvtár

Könyvkölcsönzés hétfőn és csütörtökön 18-20 óráig. Mecsekfalui klubkönyvtár Minden szerdán 16 órától könyvkölcsönzés gyerekeknek, 18 órától szövegetanfolyam.

Dr. Harcos Ottó (1921-1990)

Elhunyt dr. Harcos Ottó tanár. Életpályája rendkívül ígéretként indult, s ha valaki áldozata lett a háborút követő rendszernek, ő az volt. Szekszárdon született, a pécsi Pius Gimnáziumban érettségizett. Hetedik gimnazistaként megalakította a Pius Irodalmi folyóiratát, az Arany-Ezüstöt. A fiatal költőt Németh László és Kereszturi Dezső fogadta barátságába, Várkonyi Nándor pedig meghívta a pécsi Irodalmi élet központjába, a Sorsunk szerkesztőségébe. Az áltiszti családból származó, igen szegény egyetemista az Eötvös Kollégium diákja lett. A háborúban, az akkori elitlakulatnál, az ejtőernyősöknél képeztek ki és 1944 őszén öszezakdító tiszt volt a tábornoak összeesküvésénél. A pécsi Gépipari Technikumban tanított, majd Kereskedelmi és Védéglátóipari Szakmunkásképző Iskolában húzódot meg. A kereszténydemokrácia eszmevilágához állt közel, s talán már ő sem tartotta nyilván, hogy az 50-es és a 60-as években hányszor tartóztatták le. Szűk baráti körben fájdalmas tehetlenséggel őt nevezték az „ügyeletlen ellenségnek”. De Harcos Ottó nem ismert ellenséget. A jezsuita szellem kovásza, a pluzista diákok összetartozásának hirdetője és szervezője volt. Több verseskötetet, könyvet és monográfiát írt. Csak kevés jelenhetett meg. Összeállította a török-magyar szótárt, kutatásal során a magyar-űrök rokonságon keresztül eljutott a baszkokig. Évtizedeken át mindig volt mondanivalója a pécsiek, a baranyalal számára, lapunk számíthattott frásalra. Köszönjük. Az új világot, amelytől eszméink érvényre juttatását várta – amelykért annyi megaláztatásban és meghurcoltatásban volt része –, még megérette. A választást követő héten szólítottá őt magához az Úr.

Apróhirdetés

OTP -kölcsönének bizonyos százalékát visszakapja, ha biogilisztát vásárol. Humuszszereződés biztosított. Érdeklődni: Komló, Orosz Gy. u. 11.

Ugyan a választások már lezajlottak, a végeredmény is már hetek óta ismert, a kampány hordaléka: a túlnyomórészt megrongált, átértelmezett plakátözön maradt. Vaion a győztes pártok a „romok” eltüntetésében miért nem tüsténkednek?

Fotó: Tóth

FOTOKÓR

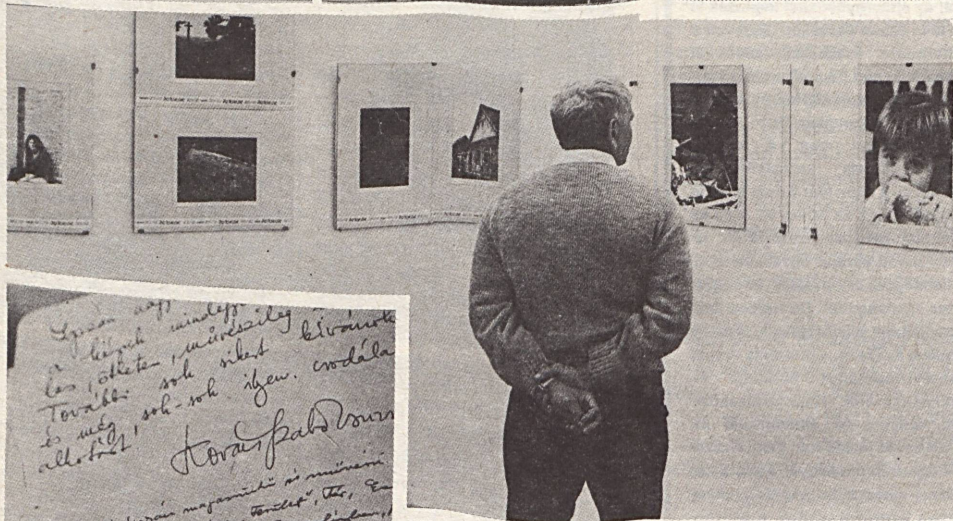
KIÁLLÍTÓK:

Aczél István
 Bihari László
 Fűzy Tibor
 Komlósi Ernő
 Koleszár Zsuzsanna
 Korcsmáros Attila
 Lengvai László
 Máthé Kálmán
 Pusztai Károly
 Schilling József
 Svastits Aladár
 Várhegyi István

Bányászfotósok

A nehéz fizikai munkát végző, föld alatt dolgozó embereknek is van lelkük, van érzékük a szépre, az érdekesre, az élet múltó pillanatának megörökítésére. Bizonyítja ezt az a Bányászati Múzeumban nemrégiben megrendezett fotókiállítás, amelyen az újmecsekajjal Ságvári Endre Művelődési Ház fotószakköre mutatkozott be alkotásaival. A kiállítás, a vendégkönyv tanúsága szerint, szép sikert aratott a látogatók körében. Fotóriporterünk Tóth László a bemutató pillanattal örökítette meg.

*Éppen most
 a kiállítás mindössze
 két órára, művészi
 Tovább: sok sikert kívánok
 és még sok-sok igye. csodála
 allok!*

Kovácsfalvi Zoltán

*Et készült nyarain megannyi és minire
 megannyi képet a "Tóth", etc. és
 sok-sok más. Ezért is sok-sok képet
 készített és meg néztem az alkalmat ki
 Bony, 1990. 04. 05.*

*Rovell fotókat kéltet. Kócskai
 nyeret. és kért képeket
 Orsz. Edit
 1990. 04. 05.*

Pécs, 1990. 04. 05.

Nagyon szép volt!

MECSEKI BÁNYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak lapja

XXVIII. évfolyam. 9. szám

1990. május 16.

Ára: 4.60 Ft.

Alakít- sunk rés- vénytár- saságot!

A szervezet megváltoztatásának a célja tehát nem lehet más, mint a Mecseki Szénbányáknál felhalmozódott állami vagyon jövedelmező hasznosítása, a tőkemozgás intézményes feltételeinek, a bányászati alaptevékenység jövedelmezőségének és az önfinszirozásnak a megteremtése, a kiszolgáló és melléktevékenységek szervezeti önállóságának és piaci kapcsolatrendszerének vagyónérdekeltésén alapuló kialakítása.

(3-4. oldal)

Lenin – talonban

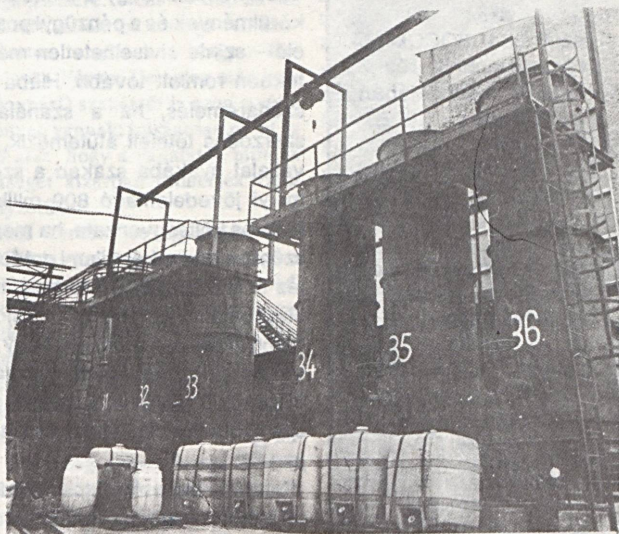
A tervek szerint a pártház udvarán idővel szoborskanzent rendeznének be az elmúlt negyven év Immár múlttávát rekvizítumalból. (11. oldal)

Ugrássze- rűen meg- nőtt a balesetek száma

A régi értelmezésben a csütörtökön megsérült dolgozó péntekig bezárólag „betegnek” minősült, szombat, vasárnap szabadnap, nem kieső műszak.

(6. oldal)

Megbukott a Minnova

A vegyevállat fizetéseképtelenné vált. Megindult a felszámolás. Az akkori társasági formák még nem tették lehetővé a korlátolt felelősségi formát. A befektetett tőke elúszott, a hiteleket pedig vissza kell fizetni a bankoknak. A pénz nagy részére azért van fedezet. A Minnova néhány éves tevékenysége azért hozott valami pénzt

(8. oldal)

MECSEKI Bányász

a Mecseki
Szénbányák
dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő:

Békéssy Gábor
Szerkesztőség:
7629 Pécs,
Dobó I. u. 89
Telefon: (72) 11-337
üzemi: 13-40, 13-41
Fax: (72) 25-800

Kiadó:

Mecseki Szénbányák
7629 Pécs
Komját A. u. 5.

Felelős kiadó:

Mester József
főmunkatárs

Készült a CARBOCOMP
Számítástechnikai és
Nyomda Kft nyomdájában
Pécs, Dobó I. u. 89.

Felelős vezető:

Pető Attila

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki
Szénbányák üzemében, a
bérügyi osztályokon
Példányonkénti eladási ár:
4,60 Ft.

Évi előfizetési díja: 120 Ft.

Index: 25917

Engedélyszám:

III.ÜLV/13/BA/1987

ISN 0134-0956

Hirdetési díjak:

apróhirdetés szavanként
7 forint;
keretes hirdetés hasálmilliméteren-
ként 10 forint;
gyászjelentés soronként 40 forint,
közületeknek 100 forint;
elvesztett tárgyak szavanként
10 forint

Tárgyalni, rendezni, megegyezni – de kivel?

A baj csőstül jön

Hlába javult 1,3 milliárdal a gazdálkodás? A szerkezetátalakítás tovább nem halogatható. Sokan a magyar futballhoz hasonlítják a Mecseki Szénbányák pénzügyi helyzetét, mondván, ennél rosszabb már nem lehet. Ám ahogy a „nagy népi játékban”, úgy a gazdaságban is bebizonyosodik: a rosszt, az Inséges követi, s ha a dolgok nem változnak a katasztrófa lesz a végállomás.

A szénbányák a tavalyi évről mintegy félmilliárdos tartozással indult, s mind a mai napig nem sikerült a gazdasági egyensúly állapotában. Ráadásul az egyre vékonyodó kötélen, a táncot tovább nehezíti, hogy a működési körülmények és a pénzügyi pozíció – szinte elviselhetetlen mértékben romlott tovább. Hlába a szénáremelés, ha a szanalási szerződés tételeit átütemezik, a vállalat nyakába szakad a személyi jövedelemadó 800 millióforintos költségvonzata, ha megszűnik a bányakár állami dotáció (ez is már az MSZB-t terheli), ha elszabadult az infláció. Vajon mennyit számít a latban, hogy a vállalatnál az anyagfelhasználás tavaly 700 millióval, a gazdálkodás több mint 1350 millió forinttal javult?

Tudjuk a baj csőstül jön. Az idel év elejére – a fűtési konjunktúrális időszakra – a termelés sem úgy sikerült, mint hogy várták. Ehúzodtak a fejtsváltások, bányatűz, iszapbetörés, csökkenő mennyiség, rendkívül gyenge minőség jellemezte azt a ciklust, amikor le(hete)tt volna esélye a vállalatnak, hogy összeszedje

magát. Az első negyedévre tervezett vvesztesség – 173 millió volt, ám ez 282 millió forintra „sikerült”. (Az éves terv – amely a nagyberuházások költségeiben számít az állam támogatására – összesen 343 millió negatívumot tartalmaz...) Ilyen helyzetben nő a fizetéseképtelenség, szinte lehetetlen megegyezni a szállítókkaal, s egyre nehezebb a folyó termelés feltételeit biztosítani.

Ráadásul a magyar gazdaságl élet változásai, az új rendeletek, jogi feltételek is tovább mélyítik a vállalat, a szénbányászat válságát. A május elsején életbelépő új csőd, vagy önfelszámolási törvény értelmében azok a cégek, amelyek a tartos vvesztesség és fizetéseképtelenség kritériumait kimerítik, aoknak önként kérni kell a felszámolást. (Egyes gazdasági szakemberek szerint a pécsi üzemek, vállalatok legkevesebb 70 százaléka ebben a cipőben jár).

Ám a Mecseki Szénbányák nem ilyen perspektívák alapján végzi a belső szerkezetátalakítást, készüli a jövőre. Az idegen és saját vizsgálatok, tapasztalatok szerint az idő megérett a szerkezeti változásra. Amennyiben az új társulási átalakulási törvény szellemében az Állami Vagyonügynökség hozzájárul a vállalat részvénytársasággá való átalakulásához, úgy megindulhat egy ilyen folyamat.

Nem eszik olyan forrón a kását – tartja a mondás. Különösen igaz ez a szénbányák és a állami vezetés közötti tárgyalásokra.

(Folytatás az 9. oldalon)

A vállalat valamennyi dolgozójának összefogására van szükség

Alakítsunk részvénytársaságot!

- **A hitelezők részvényesekké válnának**
- **Pályázat vagyonekezelésre**
- **Nyereséges gazdálkodást kell elérni**

Két hónap normális gazdasági viszonyok között nem nagy idő, ám de hol vagyunk mi a normálislól? Tervegazdaság már évek óta nincs, piaci viszonyok kialakulásáról pedig még egyáltalán nem beszélhetünk, így minden vállalkozás úgy próbált megélni, ahogy tudott. Akinek sikerült eligazodni a törvények, a rendeletek, az utasítások dzsungelében, még veszteséges, pazarló gazdálkodással is sikerül magát fenntartania. Aki nem – hát azt sem igen fenyegette a csőd veszélye. Valódi tulajdonos nélkül a vállalatok alkalmazottai pedig abban voltak érdekelték, hogy minél gyorsabban a lehető legtöbb bért, jutalmat, prémiumot sajtoljanak ki a bevételekből, mert ki tudja, mit hoz jövő – no meg az új kormány.

Mert a régi államigazgatás hozott parlamenti jóváhagyással, sebtében egy-két rendkívül fontos, nagyon szükséges törvényt. De hát ki figyelt már oda a minden ízében recesszó-ropozó Országgyűlés döntésére? Volt annál sokkal fontosabb esemény: javában zajlott a választási kampány, a képviselőjelöltek csatározásai, a plakátháború – ez sokkal izgalmasabb, látványosabb esemény volt a közvélemény szemében, mint a végelgyengülés jeleit mutató Parlament öröklődései.

Itt van például az 1990. évi XXII. törvény 63. paragrafusa, amely kimondja: fizetésképtelenség címén felszámolási eljárás lefolytatását kérheti a hitelező, a gazdálkodó szervezet pedig köteles kérni. Ez ideáig rendben is volna, hiszen a piacgazdaságban működő vállalkozások eddig is ilyen feltételek mellett folytatták tevékenységüket. De a

törvény határidőt is megjelöl, ami – enyhén szólva – aggodalomra ad okot. „Fizetésképtelenség esetén a gazdálkodó szervezet vezetője (elnök, igazgató, ügyvezető) 8 napon belül köteles kérni a (megyei) bíróságtól a felszámolási eljárás megindítását. A bejelentés elmulasztásáért felelősséggel tartozik.” Nos, a törvény május elsején lépett életbe, tehát még lélegzetvételnél ismét sem hagyott a válságban lévő gazdálkodó szervezeteknek, hogy rendezzék soraikat, szinte azonnal jelentkezniük kell a felszámolási procedura megkezdésére. Nem csoda, ha az érintett vállalatok tömege felháborodottan reagált, s a Magyar Demokrata Fórum (jelenleg már kormánypárt) szakértői is azon a véleményen vannak: túlságosan rövid az idő arra, hogy a vállalatok minden kétséget kizáróan felmérjék a valós helyzetüket.

Más kérdés, de egyáltalán nem mellékes megjegyezni: a magyar közvélemény a válságkezelő módszerekről hiányos ismeretekkel rendelkezik. A csődeljárás megkezdése nem jelent automatikus felszámolást sőt, a likviditási gondokkal küszködő vállalatok számára védelmet biztosít. E folyamatban ugyanis a bíróság alapos vizsgálat után dönt arról, hogy a gazdálkodó szervezet milyen feltételek mellett tudja rendezni adósságait. Vagyis ha szűkített termeléssel, ingóságá, készlete egy részének eladásával tartozásait ki tudja egyenlíteni, a vállalat léte nem forog kockán. Legvégső esetben (ha például a vállalat tényleges vagyona nem elegendő a tartozások fedezésére) a felszámolás is megtörténhet, ám a hitelezők-

nek ez általában nem érdeke, sokkal inkább arra törekednek, hogy a vállalatot működőképesse tegyék, ebben az esetben ugyanis még van reményük arra, hogy pénzüket viszontlássák.

A Mecseki Szénbányák államigazgatás alatt álló állami nagyvállalat, összes vagyona állami tulajdonban van, az állam tulajdonosi jogait jelenleg az Állami Vagyonügynökség keresztül gyakorolja. A korábbi, veszteséges működés megszüntetésére irányuló állami szanálás program szerinti megvalósulása ellenére a vállalatnál fizetésképtelenségre utaló zavarok mutatkoznak.

Mindezeket figyelembe véve, a törvényesség szerint eljárva a Mecseki Szénbányák vezérigazgatójának kötelessége a bíróságon kérni a felszámolási eljárás megindítását. Ennek célja a hitelezői követelések kiegyenlítése, illetve a hitelezők és az adósok közötti megállapodás kikényszerítése. De a felszámolás a hitelezői érdekérvényesítés elsődlegessége miatt a bonyolult bányászati alaptervekenység folytatását megzavarhatja, esetleg meg is szüntetheti. A felszámolás alternatívája az átalakulás, a mecseki szénbányászati folytatásához fűződő érdekek egyedüli érvényesítési lehetősége a részvénytársasággá történő átalakulás kezdeményezése az Állami Vagyonügynökségnél.

A szervezet megváltoztatásának célja tehát nem lehet más, mint a Mecseki Szénbányáknál felhalmozódott állami vagyon jövedelmező hasznosítása, a tőkeozgás intézményes feltételeinek, a bányászati alaptervekenység jövedelmezőségének és az önfinanszírozásnak a megteremtése, a kiszolgáló és melléktevékenységek szervezeti önállóságának és piaci kapcsolatrendszerének vagyonérdekeltségén alapuló

Alakítsunk részvénytársaságot!

kialakítása. Az sem elhanyagolandó szempont, hogy ezzel a fizetőképességet is helyre lehet állítani, mégpedig úgy, hogy a hitelezőkkel meg egyezve a tartozásokat részvénné alakítják át.

Mindezek mellett meg kell teremteni annak is az intézményes lehetőségét, hogy a dolgozók is értékpapirokhoz juthassanak, amely a későbbiek folyamán alaptőkeemeléssel lehetséges. Hangsúlyozni kell azonban, hogy az átalakulást a vállalat csak kezdeményezheti, a döntés joga a mindenkori alapítóé, jelen esetben az Állami Vagyonügynökségé. Ha az átalakulás megtörtént, a részvények formájában megjelent vagyon felett is az említett szervezet gyakorolja a részvényesi jogokat. A szervezeti változtatáshoz el kell készíteni az átalakulási tervet, az átértékelt (piaci) vagyonmérleget, valamint az üzletpolitikai koncepciót. Az Állami Vagyonügynökség a vállalati kezdeményezéstől számított (ez a május 3-i igazgatótanácsi ülésen megtörtént) hatvan napon belül megállapodást köthet az átalakulás feltételeiről és módjáról. Tehát a konkrét programot a Vagyonügynökséggel történő megállapodás fogja tartalmazni.

Nemcsak a felszámolás, de az átalakulás is hatálytalanítja, megszünteti a vállalat eddigi szervezeti, működési rendjét, irányítási, érdekeltégi, bérezési stb. rendszerét. Az átalakulás a radikális belső átrendeződés közös megegyezésden alapuló megvalósulására, új, belső szabályozások elfogadására, közös tanulási folyamatban való begyakorlására ad lehetőséget. A vállalat ezzel ugyan megszabadulhat a korábbi adósságtérheitől, de fel kell készülni arra, hogy ezek után köteles jövedelmezően gazdálkodni, gyarapítani a vagyont, megteremteni a fizetőképesség

feltételeit, hogy a továbbra is fennálló csődvészélyt elhárítsa.

A részvénytársasággá való átalakulás nem jelentheti azt, hogy minden baj megoldódott, elvonultak a viharfelhők a vállalat feje fölé. A szervezeti, tulajdonosi változás csak a tehermentes indulás, az eddigi működési gyakorlat korlátaitól való megszabadulás intézményi kereteit teremti meg, a jövővelmező gazdálkodás kötelezettsége és felelőssége viszont szükségessé teszi a belső megújulás 1986-tól több kevesebb sikert eredményező programjának gyakorlati folytatását. Az átalakítás szándékának bejelentése után reálsan lehet számítani arra, hogy a második félév elején megállapodás jöhet létre az Állami Vagyonügynökséggel a végrehajtandó intézkedések ütemezéséről.

A vagyon átértékelése, a társaság induló vagyonmérlegének elkészítése, a részvénytársaság alapításának előkészítése reális számítások alapján 4-5 hónap alatt elvégezhető, 1991. január elsejével megtörténhet az átalakulás.

Az igazgatótanács május 3-i ülésén vita után fogadta el az átalakulás kezdeményezését. Többen felvetették kétélyeiket, miszerint a cégér „átfestése” még nem teremti meg automatikusan a nyereséges gazdálkodás feltételeit, ehhez jeletős termelési struktúra-átalakításra, a mennyiségi és minőségi tervek teljesítésére lenne szükség. És ebben vannak még gondok, hiszen a széntermelő üzemek egy része az év első hónapjaiban jelentős lemaradást produkált. Azt sem látták tisztán, hogy vajon a hitelezők belemennek-e követelésük részvényekké való átalakításába. Mindenesetre az aggályait félretéve, zöld utat adtak a folyamat elindítására.

Az igazgatótanács határozata

A Mecseki Szénbányák döntési Joguú Igazgatótanácsa 1990. május 3-án megtartott ülésén az alábbi határozatot hozta:

Az Igazgatótanács figyelembe veszi, hogy a vállalat az 1990. évi XXII. törvény 1990. május 1-ével hatályba lépett 63. §-a alapján fizetésektelennek minősülhet, ami felszámolási eljárás megindítását vonja maga után.

A mecseki szénbányászat fennmaradása és megújulásának elősegítése érdekében az Igazgatótanács az 1989. évi XIII. törvény alapján a részvénytársasággá (vagy részvénytársaságokká) történő átalakítás kezdeményezését és a hitelezőkkel történő megegyezés szorgalmazását határozta el a felszámolás elkerülésére, a fizetőképesség helyreállítására.

Az Igazgatótanács az átalakulás előkészítésére dr. Göndöcs István vezéligazgatóhelyettes irányításával átalakulási munkabizottságot, az átfogó belső irányítási és érdekeltégi rendszer kialakítására Verböczi József osztályvezetőhelyettes irányításával megújulási munkabizottságot hoz létre. A két bizottság munkáját az Igazgatótanács titkára koordinálja, üléseken tagként vesz részt.

A munkabizottságok üléseire a szakszervezet is delegálja képviselőit.

A munkabizottságok legkésőbb 1990. június 15-ig írásban terjesszék az Igazgatótanács elé programjukat és javaslatukat.

A baj csőstül jön

(Folytatás a 2. oldalról)

A mostani patthelyzetben, amikor már nincs régi és még nincs új kormány, amikor nincs kidolgozott energiakoncepció – és ha lenne azt is egyeztetni kellene a kormánypártok energiaprogramjával –, amikor továbbra sincs a vállalatokban a helyzet, hogy önmaga döntson (az állami) nagyberuházások (a költségemésztő) további sorsáról, amikor a folyótermelés költségei keverednek a kényszerből fenntartott objektumokéval, nem lehet számítani arra, hogy normalizálódjon a Mecseki Szénbányák helyzete.

Arra sincs idő, hogy egy lassúbb, fokozatosan haladó szerkezetátalakítás folyjék, hanem egy szélesebb átfogó programot kell rohamtempóban véghezvinni. A gazdaságtalanul működtethető vagyont, állóeszközt „tartalékba” kell helyezni, s egy részvénytársasággá átalakítani, amelyben az üzemek további kisebb részt alkotnának. Nagyobb önállóság, vállalkozóbb szellem, kisvállalkozások a széntermelésben is, belső és külső piaci versenyhelyzet minden területen.

Ehhez azonban először a fejekben kell rendet tenni. El kell érni, hogy az emberek ne féljenek az újító, alakítsanak kisebb vállalkozó

egységeket amelyek átlátható, világos és egyértelmű körülmények között dolgoznának. Kézelfogható eredményekkel, érthető folyamatokkal.

A régi szemléletek idejüket múlták. Ma – és holnap – már nem a „tonna mindenáron” a legfontosabb, hanem a szent leggazdaságosabban elv. Le kell adni már a naptári év mindenhatóságáról, mert a piac diktál. Az a piac amely áprilistól vesz, azután pang, és senkit sem „hat meg”, hogy nyáron nőnek a költségek, ősszel fizeti a vállalat a hűségét. Csak munka van – és eredmény.

Kőhalmi Endre

Pályázati felhívás

a Mecseki Szénbányák Központi Gépüzeme főmérnöki munkakörének betöltésére.

Az üzem a Mecseki Szénbányák 340 főt foglalkoztató üzeme, amely gépkarbantartást, gyártást, szerelést végez

A munkakör betöltésének alapvető feltételei:

- egyetemi, főiskolai végzettség. (Gépészmérnök, gépészmérnöki oklevél)
- 15 éves szakirányú gyakorlati tevékenység
- vezetői munkakörben szerzett 5 éves vezetői gyakorlat
- Életkor 45 évig terjedő
- Előnyt élveznek a bányászati területen dolgozó, új vállalkozási formákat ismerő, nyelvtudással rendelkező, közgazdasági területen is jártas vezetők.
- A munkakört határozott idejű vezetői megbízással kívánjuk betölteni, amely többször is meghosszabbítható
- Munkabérmegállapodás szerint.

A beküldendő pályázat tartalmazza:

- Az eddigi munkakörök, tevékenységek felsorolását.
- Szakmai, tudományos tevékenységét.
- Az új munkakörrel kapcsolatos elképzeléseit, tervelt.
- Részletes önéletrajzát.

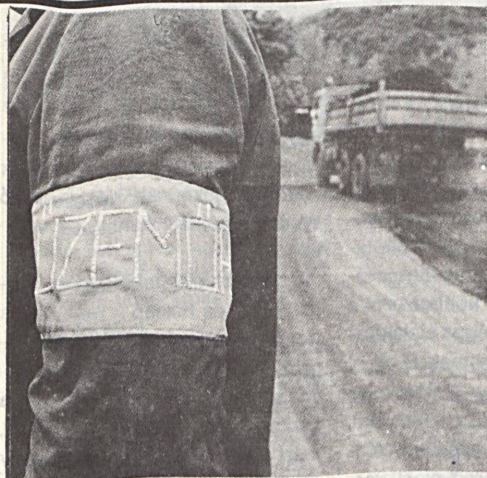
A pályázatot a Mecseki Szénbányák személyzeti és oktatási osztályára kell beküldeni.

7629 Pécs, Komját Aladár u. 5.

A pályázatot bizottság bírálja el.

A pályázat beküldési határideje: 1990. VI. 15.

A munkakör betölthető: 1990. VII. 2-ával.

Meddőportai jelentés

„A szolgálatot átvettem, a szolgálatot átadtam” rovatokat az eseménynaplóban immár tíz éve vezeti három műszakban Fri-erich Ádám üzemőr, mialatt az iszap szállít-ására jogosult tehergépkocsik rendszá- mát is ellenőrzi és félóránként az egy kilo- méteres bejárást is becsülettel letudja. Az Anyagellátó Üzemben egyébként 18-an látják el őt örhelyen ezt a cseppet sem irigylésre méltó feladatot.

Fotó: Tóth László

ÚJ PIAC, ÚJ GAZDASÁGI MODELL

A magyar gazdaság fellendítésé- nek egyik kulcskérdése a piaci vi- szonyok kialakítása, a piac szabá- lyozott keretek között való élénkíté- se.

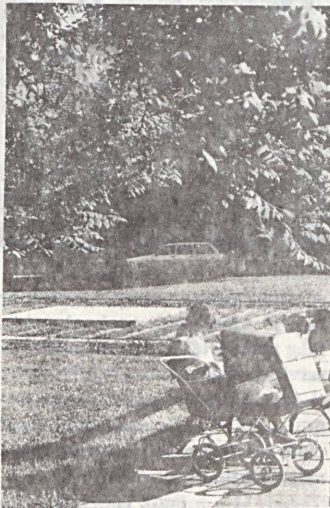
A Verseny- és árszabályozás a pi- acgazdasági modellben című a Szer- vezési és Vezetési Tudományos Tá- rsaság által rendezett - konferencián a gazdasági szakemberek, vezetők arról kapnak tájékoztatást, hogy az átalakuló hazai piactudományban a megszokott árszabályozást felváltó versenyszabályozás milyen váltást kell, hogy eredményezzen a piac

résztevőinek szemléletében, maga- tartásában, s melyek azok a piaci magatartások, amelyek elítélendő- ek, nem kívánatosak lesznek. A kon- ferencia arra a kérdésre is megkí- sérli a választást, hogy vajon ma- rad-e az államnak árat befolyáso- ló szerepe, s ha igen, mely területe- ken és milyen eszközökkel gyako- rolja majd.

Az Országos Árhivatal és a Pénz- ügyminisztérium meghívott képví- selőinek előadásában ezek a témák elméleti és gyakorlati oldalról egy- ránt megközelítésre kerülnek. Szó

lesz a gazdaságpolitikai célok meg- valósítását szolgáló ár- és verseny- törvényekről, az adó- és támogatás- politikáról, a vagyonértékelésről, a vagyonkezelésről, egyáltalában mindazokról a kérdésekről, ame- lyek a szabályozás oldaláról a piac- ra hatnak. Az előadásokat közös konzultáció követi, majd a konfe- rencia záróakkordjaként az említett témák szakértőinek fórumára kerül sor. A konferenciát május 21-22-én rendezik a balatonszéplaki Ezüst- part üdülőben /Liszt Ferenc sétány 3./

Lenin – talonban

Igen, valami hiányzik a képről. A komlói Lenin-szobor sem kerülte el a sorsát. Egy-két héttel ugyan tovább tartotta öröknek hitt pozícióját, mint akár a pécsi testvére, és a kivonulását sem kísérte a még róla elnevezett térről akkora hangoskodás és botrány, de ő is csak dobozba került a legutóbbi tanácsülés után, minthogy a komlói pártok képviselői nem tudtak felelősséget vállalni az esetleges rongálásokért. A tervek szerint a párház udvarán idővel szoborskanzont rendeznének be az elmúlt negyven év, immár múlttá vált rekvizitumaiból.

Fotó: Tóth László

ErEnCo

Az igazgatótanács legutolsó ülésén elfogadta egy új Kft létrehozását. Az Ergonómiai Mérnöki Szolgáltató és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság / ErEnCo Kft / elképzelései illeszkednek a Mecseki Szénbányák szerkezetátalakítási programjába. A meglévő eszközlományt, háttérpári kapacitást eredményes kihasználását tűzték ki célul. A Kft elősegítheti a szolgálati szabadalmak értékesítését, s szénbányák szellemi kapacitása egyrészenek leköltését. A társaság szellemi tevékenységet végez, információt gyűjt, rendszerez. A gyártással vállalatunk egységeit kívánja megbízni. Az alapítke a következő tervezett törzsbetevételekből állna: 200 ezer Ft - Mecseki Szénbányák, 300 - Struktúra Szervezési Vállalat /Bp/,

200 - Braun József, 200 - Dr Erdősi Károly, 100 - Szabó Zoltán, 100 - Jakab Róbert. Gépek, gépi berendezések gyártásával, javításával, fém-tömegcikkek gyártással, kereskedelmi szolgáltatással, gépi adatfeldolgozással, propaganda - reklám tevékenységgel, szakmai oktatással, bányászati kutatás - fejlesztéssel 3 millió forint árbevételre számítanak ebben az esztendőben. A működés és árbevétel 90 százalékban szerződött ill. megrendeléssel megalapozott. Az elképzelések szerint ebben az esztendőben már 500 ezer forint felosztható. A Mecseki szénbányák Igazgatótanácsa - 1990 május 3-án - az előterjesztésben szereplő 200 ezert forint pénzbeli törzsbetevétre vonatkozó javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Társadalmi reform vállalaton belül

A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság a Szakszervezetek Gazdaság- és Társadalomkutató Intézetével együttműködve május 18-19-én rendez konferenciát Balatonszéplakon (Ezüstpart, Liszt Ferenc sétány 3.) a fennírt címmel.

A társadalmi reform következetes végrehajtása új helyzetet teremt a különböző érdekelt-ségű, formájú és tulajdonú gazdálkodó szervezetek belső munkájában. Szükséges ezért a választások utáni új helyzet megvitatása és az eligazodás segítése. A tanácskozási célja, hogy fórumot biztosítson a társadalmi, vállalati átalakítás problémáinak megvitatásában, valamint az információ- és tapasztalatcserére.

A szakemberek értékelik majd a jelenlegi helyzetet, bemutatják a probléma megoldási változatait, s egyben minősítik az egyes variációk előnyeit és hátrányait. Az elhangzottak figyelembe vételével olyan indítványok összedolgozását tervezik, amelyek gyakorlati megvalósítása hozzájárul a társadalmi-gazdasági nehézségek mérsékléséhez, a jelenlegi válság eredményes kezeléséhez.

A tanácskozás napirendjén a következő témák szerepelnek: a munkaadói és munkavállalói kapcsolat rendszerre vállalatokon és intézményeken belül, a tulajdonviszonyok átalakulása, változások a dolgozói tulajdonra, munkástanácsok és a szakszervezetek, az emberi erőforrás felhasználásának stratégiaja, politikai szervezetek és a gazdálkodás.

NYITOTT EGYETEM

A mikroelektronika alkalmazása, a számítástechnika rendkívül gyors fejlődése - a világ többi országához hasonlóan kényeszerlil hazánkban is az oktatás szakosodását. Ezért gazdaságl felzárkózásunk egyik nagyon fontos feltétele: a szakmai alapképzettség, ezen belül is mindenekelőtt a mikroelektronikai ismeretek fejlesztése.

E cél megvalósítása érdekében az LSI Oktatóközpont Alapítvány már két éve munkálkodik azon, hogy a számítástechnikai kultúrát a lehető legszélesebb körben tegye hozzáférhetővé a társadalom tagjai számára, egy nyitott rendszerű oktatási forma keretében. Éppen ezért az elképzelés megvalósításának szorgalmazói elsősorban a mikroszámítógépek használatára szeretnének minél több embert megtanítani, mivel ezt a tudást hasznosíthatják legtöbben a gyakorlati munkájukban.

Az LSI szakembereknek többéves kitartó fáradozását a múlt év végén siker koronázta.

Megindulhatott ugyanis az első magyar "open university", azaz nyitott egyetem 19 egyetem illetve főiskola, vala-

mint az LSI Oktatóközpont közös szervezésében. A képzés célja: a mikroelektronikát, a mikroszámítógépet alkalmazni tudó mérnökök, tanárok, orvosok, mezőgazdaságl szakemberek stb. képzése.

Természetesen azonban, míg a szervezők eljutottak odáig, hogy a múlt év októberében közzétehették: megkezdik az első tanévet, s kiértesíthették a várakozó hallgatók első csoportját, sok akadályt kellett leküzdeniük. Ez derül ki abból a jelentésből is, amely a témáról készült az LSI igazgató tanácsa számára. A munkát elsősorban sikáig az vetette vissza a leginkább, hogy a Művelődési Minisztériumban folyamatosan szervezték át az irányítási munkát. Ez a tény, alapítja meg a jelentés - szinte lehetetlenné tette az érdemi döntéseket. Az ügyben tavaly kedvező fordulat történt, így felgyorsulhatott és kedvezően le is zárulhatott az érdemi előkészítő munka. Természetesen ez alatt el kellett készíteni a megfelelő színvonalú tananyagot, amelyet a legnevesebb hazai szakemberek készítettek. A nyitott egyetemi képzés

kétlépcsős rendszerben folyik. A hallgatóknak először egy felsőfokú tanfolymot kell elvégezniük. Ezen megszerzik azokat az alapismereteket, amelyekre szükségük lesz az egyetemi tanulmányaik során. Ezt a tananyagot a jelentkezők otthon, egyéni tanulással sajátíthatják el. Ehhez a munkához a hallgatók igényelk szerint kaphatnak segítséget, hogy az előírt vizsgákat letehesék.

Felvételi vizsga nincs, a jelentkezőknek azonban fizetniük kell az Igénybe vett "szolgáltatásokért". Miután a hallgatók elsajátították az előírt tananyagot főként matematikát, fizikát, számítástechnikát - és sikeres vizsgát tettek: oklevelet kapnak, amely azt bizonyítja, hogy adott tárgyból tudásuk - legalább - főiskolai szintű. Így második lépcsőben minden további külön procedura nélkül folytathatják tanulmányukat a képzést támogató egyetemek, főiskolák napall, illetve levelező tagozatain.

Az "open university"-n az oktatás megkezdődött. A nyitott rendszerű képzésbe pedig bárki, bármikor bekapcsolódhat.

A színházi évad végére maradt még egy jó ajánlatunk azoknak, akik még nem látták, vagy másodsor is szívesen megnéznék a Pécsi Nemzeti Színház talán legsikeresebb bemutatóját: Az élet és a halál ritualis című balettet, amelyet május 30-án megtekinthetnek.

Fotó: Tóth László

Hogy miért nem szeretik egymást?

Hogy miért nincs itt „polák vengri dvá brtátánki”? Talán, mert ugyanezért többet kapnak. Talán. De ki tehet arról, hogy államközi szerződéses szabályozzák a fizetésüket?

Meg abban is lehet valami, hogy itt nem tudnak velük lengyelül beszélni. Csak azt értik meg, amit akarnak. Ha mocskos munkáról van szó, nem értenék meg? De hogy ez az egész csak szóbeszéd? Talán ha fordítva lenne, akkor is így volna. Talán odaát a magyar ugyanígy tenne.

- bencze -

Zobáki pillanatkép

Összevonják a kiszolgálókat

Az irodában nagy a sürgés-forgás. Emberek jönnek-mennek. Állandó telefoncsörgés, hangfoszlányok. – Jó, de ez az utolsó eset! A továbbiakat Meggyesivel beszélj meg. Máris fordul Kis Katos János a riport-füzetért és veszi fel a másik telefont. – Majd meglátjuk mennyit adunk át. Hétfőn 12 órára két vágár kell, bunkerfalazás lesz. 29-én ügyelet, két fő éjjel!

Ez Zobák. Közben fordul hozzám, és elkezd mondani kérdésemre mi lesz a III-as akna sorsa.

- A vágatrabló csapat az év során mintegy 600 m vágatot már visszarábolt. A használható anyagot a program szerint ki kell menteni. Ez nagy megtakarítás.

Gyorsított leművelés

És hát a program. A tavalyi esztendőben megszületett a döntés. Komló Bányáüzem a 85-ös összevonással jött létre Kossuth, Béta és Zobák akna egybeacsatolásával. A bányamező túl nagy lett. Ez igencsak megnövelte a kiszolgáló tevékenység nagyságát, a termeléshez képest. És persze a költségeket. A feladat most a koncentráció, gyorsított leművelés, a bányatérség csökkentése. Kiszedik a fém tartóelemeket, a TH-tartókat, ezek újra használhatók másutt. A kiürített vágatokat, pedig előírás szerint, tömedékelni kell. Mégpedig külféjtési meddővel, szárazzal, hogy a repedéseken el ne szívárognon.

Ezzel lezárják a nyitott bányatérsegeket. Az ütemterv szerint az elkövetkező négy év alatt az összesen kb. 80 km hosszú nyitott bányateret 20 km-re kell csökkenteni, és így a termelés is kisebb lesz, az eddigi egymillió tonna szénhez képest 500 ezer. No és hatékonyabb. Kisebb termelésre kisebb arányú kiszolgáló tevékenység jut. Az első áldozat a Kossuth III-as akna. A tervek

szerint június elején már le lehet állítani a főszellőztetőket, ami azért nem mellékes, mert rettenetes költségeket emészt fel ezeknek a már termelésben nem működő vágatoknak a szellőztetése.

És már veszi is újra a telefont Kis Katos János:

- Fél tízre légy szíves a négyes gépet Zobákra küldeni, Zsolti visz le egy vendéget! És már kísér is Penczel Zsolt az öltözőbe ruhát, csizmákat választani.

A kasban lefelé elkezd magyarázni az itteni dolgokat. Sikerült eljutni olyan területre is, ahol most éppen visszaráblás folyik. Kicsit kísérletes a látvány ilyen sötétben. Ezek a hatnyolc éve nem használt vágatok már kezdenek megrogyni, összezsugorodni. Itt-ott le is kell húzzuk a fejünket. Még a tájékozódás sem olyan egyszerű feladat.

Tapasztalt gárda

A TH-tartók már több helyen megdőlnek, a faelemek, rönkök néhol már a fejünk fölé lógnak be, eltöredeztek, egy részük kiesett. Az egyre alacsonyabbnak tűnő nagy, vastag csövek pedig meg mindig betöltik funkciójukat. Azok a bizonyos költséges szellőztetők. –Július elsejétől összevonják a teljes szállítási körletet - mondja Perczel Zsolt, mint szállításban illetékes. Egy

körletvezetés lesz, három alkörlettel. A szállítási körletből most majd nyugdíjba mennek, vezetőváltás lesz. Úgy néz ki, sikerül változtatni a műszakiak bérezésén is. Jó lenne elérni, hogy ne a le-töltött évek, hanem a teljesítmény számítson a keresetben. Ez a szállítási körlet egyébként is régi tapasztalt gárda. Jobb a munkafegyelem, mint a termelésben, jóval kisebb a fluktuáció is. Itt még lehet fenyegetni., ha baj van veled mehetsz a sítire.”

Még maradt egy negyed óra, így Erdélyi László főmérnök néhány szóban a várható és szükséges létszámváltozásokat eszeteli.

- Leépítésre nem fog sor kerülni! Nyilván jóval kevesebben leszünk négy év múlva, mire befejeződik a tervezett bányalezárási folyamat. De úgy néz ki, hogy ez a természetes nyugdíjazással kialakul. Most is évente 20-22 főből 6-8 válik meg tőlünk. A 4000 műszak sokuknál összejön a következő pár évben. Várhatóan a lengyel vendégmunkások sem lesznek itt.

Ha lesz még bánya

Erdélyi László már csak személyes véleményként tette hozzá, hogy szerintem nem biztos, hogy célszerű hosszútávon ennyire lezsugorítani a bányát. Bármikor bekövetkezhet, amitől itt mindenki tart, hogy a szovjetek konvertibilis valutáért adják a szentet. Akkor már viszont el lehet gondolkodni azon, hogy vajon a mostani olcsó szovjet szénnél nem lesz-e gazdaságosabb a hazai kitermelés.

Ha lesz még bánya - gondolom. Épp most futnak be a buszok a bánya elé. Műszakváltás van.

Bencze Kata

Ugrásszerűen megnőtt a balesetek száma

tinézzel magyarázható. Már minden mozdulat a vérükben van, nemcsak tudják, érzik a mesterséget, jóval kisebb veszélyeztetel teszik a dolgukat. Rendkívül veszélyes állapot, hiszen a hiba pillanat alatt becsúszik és ilyen biztonságérzettel bizony váratlanul, felkészületlenül éri a baj az embert.

A bányá a nagy omlások alá temetett embereket, a sújtólóg rémséges képeit idézi a lalkusban. Mégis ezek a fő bányaveszélyek okozzák a legtrikábbban a bajt. Gázkitörés utóijára 1982-ben, sújtólógrobbanás 85-ben volt.

Minden bányának adottak a geológiai feltételei, az ebből következő veszélyek ellen lehet védekezni. Jól klépült metán-védelmi rendszer működik. Elektromos mérőkészülék jelzi, ha a metángáz eléri a kritikus szintet és automatikusan kikapcsolja a villamoskészülékeket. Hasonló rendszer óvja a bányászokat a szénmonoxid ellen is. A budapesti meteorológiai állomás folyamatosan jelzi a várható légnyomásváltásokat, s ha sújtólóg veszélye fenyeget, a munka leáll. A legutóbbi halálos bányaszerencsétlenség egyedl esetnek számít ezen a bányavidéken.

A vízbetörés ellen itt nincs védelem, félkészülés, hiszen a geológiai adottságokból ez a veszély itt nem következik. A januári szomorú lszaphalál sorsszerűség volt. Ellene tenni nem lehetett.

A Komlói Munkáskórus tavaly Franciaországban vendégszerepelt, többek között előadásokat tartottak Eragny városában is. Az elmúlt hetekben e városka vezetői viszonzták a látogatást. Fejvételeink a tiszteletükre tartott kulturális műsoron készült.

(Fotó: Tóth László)

A tőke elúszott, a hiteleket vissza kell fizetni

Megbukott a Minnova

PÉNZÜGY

– Igen nagy tudású ember a KAPOLYI. Van három, négy diplomája. De vezetőnek... Nem lett volna szabad engedni. 82-83-ban még tombolt a kézi vezérlés, a K- telefon. Gyakorlatilag utasítás volt, hogy be kell szállni három millióval ebbe a Minnovába. Nagy dolog az a fehér bauxit, de még sehol sem csinálták. Így nem lehetett tudni előre, de azért felelőtlenség volt. Mégiscsak egy háromszáz milliós beruházás!

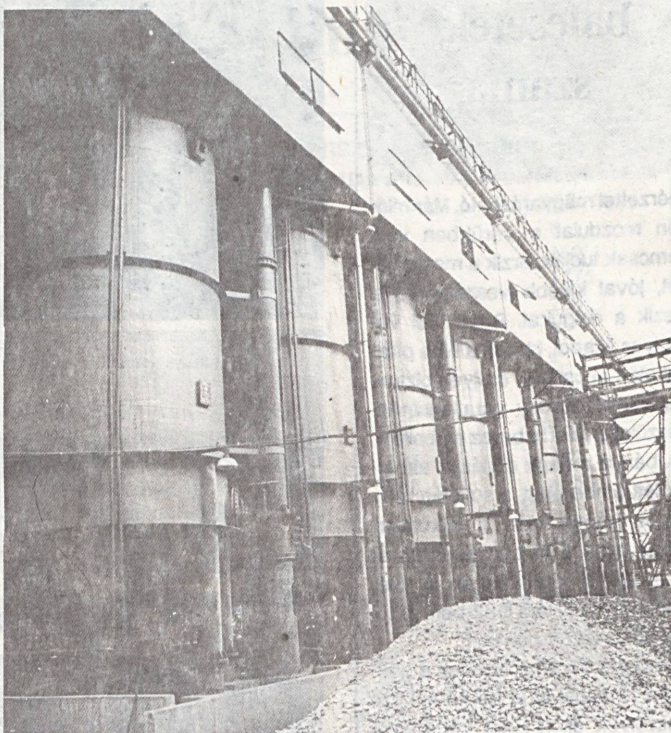
BERUHÁZÁS

A Minnova Komplex Ásványvagyron Hasznosítási Közös Vállalat gondolata 82-ben öltött formát. Labor kísérletek már igazolták a kémiai eljárást. A hazai bauxitból sósavval kivonják a vörös vas-oxidot, így lesz az anyag fehér. Ez pedig kitűnő hőálló anyag. Természetes formájában csak Kínából kerül a piacra, és persze dollárért. Érthető, hogy nagy üzleti reményeket sejtett a kísérlet.

Szükség volt az üzemi méretű, gyártás szintű kísérletre. Nos, erre állt össze hazánk jó néhány komoly vállalata és pénzügye, egy kimondottan kutatás-fejlesztés profilú közös vállalat létrehozására.

Megkezdődött az építkezés, megvásárolták az osztrák gépsort, ami már önmagában 100 millióba került. Mára már az egész beruházás csaknem teljesen elkészült. Nem túl szerencsés persze, hogy önmagában csak kutatás jellegű beruházásról van szó. Hiába, hogy kísérletre egyből eljárás épül. Jobb, ha egy nagyvállalat saját házában belül, saját kísérletét finanszírozza. Kockázatni persze minden vállalkozásnak kell.

És akkor 89-ben kiderült, hogy a szabadalom nem válik be. A hazai bauxit nem alkalmas alapanyag a technológi-

ához. Időközben ugyanis az itthon bányászott bauxit érc minősége romlott. Megpróbáltak akkor külföldi alapanyagot keresni. Ami elérhető volt, az a szintén nem alkalmas jugoszláv érc lett. A szabadalom 79-ben látott napvilágot, az akkori minőségű érc még jó lett volna. 89 közepére azonban világossá vált a kudarc. A vegyesvállalat fizetéseképtelenné vált. Megindult a felszámolás. Az akkori társasági formák még nem tették lehetővé a korlátozott felelősségi formát. A befektetett tőke elúszott, a hiteleket pedig vissza kell fizetni a bankoknak.

A pénz nagy részére azért van fedezet. A Minnova néhány éves tevékenysége azért hozott valami pénzt. Sikeresült eladni kalcium-kloridot,

vállalt bér munkákat. Ott vannak a gépek is, ha sikerül eladni.

A Mecseki Szénbányák szinte csak formálisan volt tag, az össztőke mindössze 3 százalékát képviselte, így a legrosszabb esetben is maximum 15 millió terhel. Ez azért az itteni költségvetésben nem olyan nagy összeg, és valószínűleg jóval kisebb is lesz majd, ha befejeződik a felszámolási eljárás.

PÉNZÜGY

– Arról nem is beszélve, hogy amíg tart a hosszú felszámolási folyamat, addig is csak nőnek a bér, energia és egyéb költségek. Az a várható 10-15 millió is súlyos, amikor a szénbányák jelenlegi helyzetében minden forint számít.

Állatfarm

A sokat vitatott író, Orwell Állatfarm című regényét vitte színpadra a kaposvári Csiky Gergely Színház. A nálunk sikdíg számizdatának számító regény - az 1984 társa - az Állatfarm. Orwell nem annyira írói vendája, mint inkább megdöbbenően pontos, a század első felében született, jövőbe vetített látomásai kavarták a nagy vihart művei körül. Sztálin ki nem mondott diktatúrája, a kommunizmus az "emberarcúnak" nevezett, de arc nélküli világ óramű pontossággal végiggondolt logikája iszonyatot ébreszt. A totalitárius társadalmak "mindenki egyenlő" axiómájából pillanat alatt kinő a "mindenki egyforma" valósága. Orwell lehetetlenségig érez rá az emberre rátelepedő hatalom kritikus kísérő jelenségeire. Ebben a műben a "hatalom" körüljárásának környezete az állatvilág, módja a szatíra. A kaposváriak ráadásul musicalként dolgozták fel az Állatfarmot. A darab minden bizonytalanságát eleresztéssel ébreszt majd. A Ságvári Művelődési Ház 300 Ft részvételi díjjal szervez színházbuzsi május 26-án Kaposvárra.

Erdélyi napok a Ságváriban

A Gulyás János - Gulyás Gyula szerzőpáros május 7-én bemutatott filmjét már nem láthatjuk. Fotókiállításuk viszont a hónap végéig tart. A képek Mezőségről, Csúkról, Gyimes, Moldva falvairól beszélnek. Egy hagyományokat, emberséget, tartást és összetartozást romboló világban a hagyományokról, az összetartozásról, az eredetről láthatunk talán nem végső és megismételhetetlen dokumentumokat. Európa legnagyobb kisebbségének pusztulással fenyegetett világában megmaradt, múltját megőrzött közösségek beszélnek hozzánk a szerzők szociografikus érzékenységén keresztül.

Megnyilt a Bányászsöröző

Sok meszes lakos régi vágya teljesült: ha „kiszárad a torka”, nem kell a világ végére zarándokolnia, hogy kulturált körülmények között egy korsó sörrel enyhítse szomját. De az sem jelenthet gondot, ha élete párjának főztjével netalántán, ne adj' Isten, elégedetlen, és pénztárcája sincs dugig tölve, itt egy mustáros virslivel enyhítheti gyomra követelőzéseit.

A MŰVÉSZETEK HÁZA PROGRAMJÁBÓL

Zenekedvelőknek: 22-én, 19.30-kor Paláncz Tamás klarinét kamaraestje. 21-én 20.00-kor Gyermáné Vass Ágnes és Gyermán Júlia kéthegedűs estje. 30-án 19.30-kor Tavaszesti kamaramuzsika címmel üdén-kegkedző koncerten vehetünk részt. A

hárfá, ének, zongora, fuvola felállítás valóban tavaszi, könnyedén szép élményt ígér. 24-én 19.30-kor Igazi unicumot "kóstolhatunk". Dubroval László zeneszerző a házigazdája a MULTI MÉDIA Made In Ausztria elektronikus zenei bemutatójának.

TAPPANCS

GUMIBOLT

PÉCS Avar u.29.

új gumik

használt nyugati gumik

futózott gumik

Nyitvatartás: hétfőtől-péntekig

8,30-17-ig

Moziműsor

Park: május 16 Tango és Cash f 4, f 6, f 8. 17-20 Szorul a hurok 4, 6, 8. 21-23 Az Aranyfű 4, 6, 8. 24-27 Az Istenek a fejükre estek f 4, f 6, f 8. 28-30 9 és fél hét 4, 6, 8. 31.-VI.3 Ragadozó / Predator / f 4, f 6, f 8. VI.4-6 Cyborg f 4, f 6, f 8.

Kossuth május 16 Aszex 10, 12. Tango és Cash f 3, f 5. Kék bárony f 7, hn 9. 17-18 Szorul a hurok 10,12. Az Aranyfű f 3, f 5. Cinema Paradiso f 7, hn 9. 19-20 Az Aranyfű 10,12,f 3, f 5. Cinema Paradiso f 7, hn 9. 21 Az Aranyfű 10,12. Szorul a hurok f 3, f 5, f 7, f 9. 22-23 Cinema Paradiso 10, n1. Szorul a hurok f 3, f 5, f 7, f 9. 24-25 Az Istenek a fejükre estek II. 10,12. Karate Kid III. 2, 4, 6. Potyautasok 8. 26 Kismaszat 10,12. Karate Kid III. 2, 4, 6. Potyautasok 8. 27 Karate Kid III. 10, 12, 2, 4, 6. Potyautasok 8. 28 Karate Kid III. 10, 12. Az Istenek a fejükre estek II. 2, 4, 6, 8. 29 Figyelem 10, 12. Az Istenek a fejükre estek II. 2, 4, 6, 8. 30 9 és fél hét 10, 12. Az Istenek a fejükre estek II. 2, 4, 6, 8. 31-VI.1 Cyborg 10, 12, f 7, f 9. Ragadozó f 3, f 5. 2-3 Az églig érő fű 10, 12. Ragadozó f 3, f 5. Cyborg f 7, f 9. 4-6 Ragadozó 10, 12, f 7, f 9. Cyborg f 3, f 5.

Komló, Zrínyi: május 16 Nicsak, ki beszél 5, 7. 17-18 Rózsák háborúja 5, 7. 19-20 Tango és Cash 4, 6, 8. 21 Tango és Cash 5, 7. 22-23 Aszex 5, 7. 24-25 Az Aranyfű 5, 7. 26 Az Aranyfű 4, 6, 8. 27 Rémálom III. 4, 6, 8. 28 Rémálom III. 5, 7. 29-30 Halálpart 5, 7. 31-VI.1 Szorul a hurok 5, 7. 2-3 Az országút fantomja 4, 6, 8. 4-6 Az Istenek a fejükre estek II. 5, 7.

Hoszuhatény, Zengő Gyöngye május 16 Vissza a jövőbe 6. 20 Halálpart 5. 21 Robotpárba 6. 23 Arizonal ördögfiókák 6. 27 Órület 5. 28 Emmanuelle II. 6. 30 Jákob rabbi kalandjai 6. VI. Rózsák háborúja 5. 4 Imagine 6. 6 Született július 4-dikén 6.

Mázsazászvár, Jószerencsét május 20 Az utolsó csepp 6. 22 Rémálom 6. 27 Született július 4-dikén 6. 29 Arizonal ördögfiókák 6. VI.3 Vissza a jövőbe II. 6. 5 Nicsak, ki beszél 6.

Pécsvárad, Zengő: május 17 Arizonal ördögfiókák 7. 20 Túl a csúcson 3. 21 Vissza a jövőbe 7. 24 Emmanuelle II. 7. 27 Robotpárba 3. 28 Órület 7. 31 Jákob rabbi kalandjai 7. VI.3 Született július 4-ikén 3. 4 Rózsák háborúja 7.

Sásd, Alkotmány: május 16 Született július 4-ikén f 7. 18 Nicsak, ki beszél f 7. 21 Krisztus utolsó megkísértése I. II. f 7. 23 Tango és Cash f 7. 25 Rémálom III. f 7. 28 Olivér és társai 5. 30 Robotpárba f 7. VI.1 Halálpart f 7. 4 Utolsó csepp f 7. 6 Az országút fantomja f 7.

Komló Városi Művelődési Központ

Színház- és Hangversenyterem 17-én, csütörtökön 17 órakor TÁRSALGÓ Meeditáció, mint gyógy mód címmel Vendégünk: Alaksza Erzsébet jogatanárnő Belépés díj-talan! 19-én, szombaton 8-12 óráig ZSIBVÁSÁR Asztalfoglalás a heksyzenen. Az árusok helypénzt fizetnek, mely 20.-Ft-tól 100.-Ft-ig terjed. Az érdeklődők, vásárlók belépődíja: 5.-Ft. 22-én, kedden 10 órakor HANGSZERBEMUTATÓ ÓVODÁSOK RÉSZÉRE 26-án, szombaton 19 órakor a Pécsi Nemzeti Színház vendégjátéka LEHÁR FERENC: A VÍG ÖZVEGY - ope-rett Rendező: Horváth Zoltán m.v. Vezényel: Breitner Tamás és Papp Zoltán Belépődíj: 120.-Ft /1.,15. sor/ 140.-Ft/2-14. sorig/ 27-én, vasárnap 14 órakor GYERMEKNAP Bohóc műsor a Gyermekek és Ifjúsági Ház szervezésében. 31-én, csütörtökön 18 órakor Az Erkel Ferenc Zeneiskola tanárainak hangversenye Belépődíj: önkéntes / hozzájárulás a zeneiskola hangszereinek javításához/.

Május 1. Művelődési Ház

Csipke klub 17-én, csütörtökön 15,30 órakor Gyűjtők klubja 20-án, vasárnap 9 órakor Magányosok klubja 20-án és 27-én, vasárnap 16-21 óráig Táncest - játszik az Ambach-Hajnal duó Belvárosi Nőklub 23-án, szerdán 17 órakor Bélygyűjtők köre 27-én, vasárnap 10 órakor Nyugdíjas pedagógusok klubja 28-án , hétfőn 15,30 órakor DIÁK-TANYA Minden pénteken és szombaton 17-22 óráig FONOTÉKA Szerdán és csütörtökön 16-19 óráig, szombaton 9-12 óráig BARKÁCSMŰHELY Keddi napokon 15,30-18,30 óráig vehető igénybe KIÁLLÍTÁS :A Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében

június 3-ig Sík István képeiből látható kiállítás. Megtekinthető hétköznap 13-16 óráig, szombat-vasárnap 16-19 óráig.

Zrínyi Művelődési Ház Ifjúsági klub: nyitva naponta 15-22 óráig, szünnap csütörtökön. Nyugdíjas-klub: keddi napokon 16 órakor Esperanto csoport: szerdai napokon 17 órakor Csipkeverő tanfolyam : kedden és csütörtökön 15,30 órakor.

Üttörő- és Ifjúsági Ház

17-én, csütörtökön és 18-án, pénteken 10 órakor Test-őr akadályverseny 19-én, szombaton 9 órakor Könyvbarátok és Test-őrök zseton-számláló záróvetélkedője 18-22 óráig Diákkaszinó diszkóval 26-án, szombaton 18-22 óráig Videódiszkó, Vezeti: Valler Imre 27-én, vasárnap GYERMEKNAP az Üttörőházban és környékén 10 órakor Kerékpáros ügyességi verseny a közlekedési parkban 14 órakor Bábszínház Egyszer volt... - mesejáték a BÍBÁ-BÓ bábcsoport műsora 15 órakor Játékos kavalkád Horgászat, céllövölde, aszfaltrajz Ügyességi - gyorsasági versenyek Játékkészítés - agyagozás Számítógépes játékok 16 órakor Aprók tánca - bemutató 16,30-20 óráig Gyerekdiskó Közben jazzbalett bemutató

A klubkönyvtárak programja

Gesztenyési klubkönyvtár Asszonyklub 21-én és 28-án, hétfőn 17 órakor Mánfai klubkönyvtár Könyvköleszönsz hétfőn és csütörtökön 18-20 óráig.

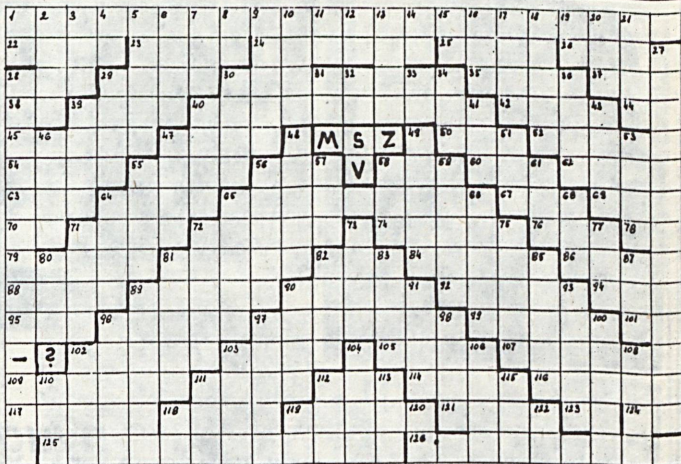
Kökönyösi klubkönyvtár Díszítőművészeti szakkör foglalkozásai kedden és szerdán 17 órakor

Mecsekfalui klubkönyvtár Minden szerdán 16 órakor könyvkölcsonzés gyerekeknek, 18 órától szövtanfolyam .

Melyik vállalkozásról van szó?

Függőleges:

1. Fűszer
2. Gyermek összejvetel
3. Légnemű anyag keverve
4. Minisztertanács
5. Tevékenységi ágazat
6. Iskolaforma rövid.
7. Kárt okoz
8. És a többi, vég nélkül
9. Fegyver tartozéka
10. Fiam felesége keverve
11. CZ
12. Havi széléll
13. Kihűz a vízből, keverve
14. Híányos igel
15. Ökölvívó szakkif.
16. Nem főlé
17. Holland, Román autók jele
18. Fiatal angolul
19. Fűszer ford.
20. Kérdőszó
21. Sportegyesület
27. A bérezés reális alapja
28. A MSZ-től kivált új gazd. egység neve
29. Vége
30. Testrész tréfásan
31. Azonos magánh.
32. LN
33. Névmás
34. Szájlban van
36. Angol nemes
39. Óra része
40. Vadász teszt
41. Török tisz
43. Vigyáz rá, keverve
46. Opera
47. Afrikai köztársaság
48.-futás
49. Tisztítók
51. Idős ember
53. Esik, ford.
55. Nemcsak én
56. Gyorsan haladok
57. Kopasz
58. Vizinövény
59. Könyv része
61. Úszónő egyik neve
64. Nővény
65. Fűszernövény
66. Hüllő
68. Különleges szokás
71. Az újság alkotói, keverve
72. Lábam része
73. Áru 7
5. Hűsvéti étel
77. Országos Mérésügyi Intézet
80. Birka beszéd
81. Férfinév
82. Időegység, ford.
83. Daru teszt
85. Kempingező lakás
87. Arc része, ford.
89. Leérj
90. Hegy a SZU-ban
91. Altató
93. Erdel állat – felesleges ékezet
96. Finom hal
97. Kincset elrejtő
98. Diktál

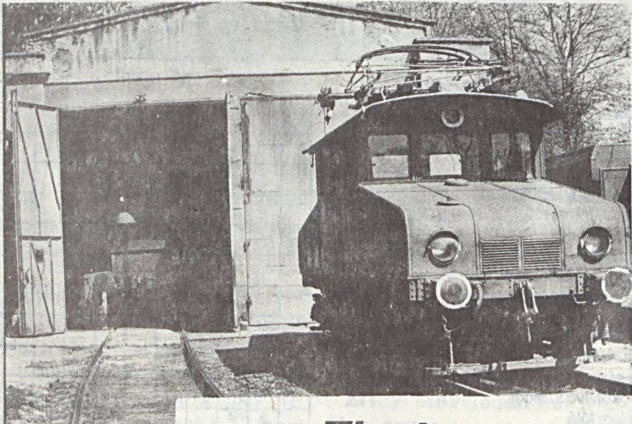

100. Mímél
102. Hátra
103. "A" sportszám
104. "A" sonka áztatója
106. Tanít
108. Végtag
110. Táncotjár
111. Évente fizetni kell
112. Magot hint
113. Ford., nem főlé
115. Igekötő
118. A boltos teszt
119. Kinal név
120. Lantos Ferenc
122. Betű kiejtve

Vízszintes:

- I. A függőleges 28. két fő profilja
22. Kártyád ad
23. Politikai csoport
24. Az élő szervezet vegyülete
25. Szabó eszköze
26. Isten
28. Huzat
29. Kelet angolul
30. Szolgálati
35. Elad
37. Téki
38. Ford. hat. rag
39. Fejlrat a keresztben
40. Idegen női név
42. Fémmel bevon
44. KE 4
45. Találka
47. Kérdés – két szó
50. Gondolkodási kp. fordítva
52. Ilyen csirke is van
54. Lány a jampiknál
55. Cipő része
58. Gyermekváros
58. Segélykérés
60. Szülő
62. Hajlój
63. Arra
64. Fegyverrel gyilkol
65. Vizsgálódások

67. Állati lakás
 69. Utca franciául
 70. Kálcium vegyjele
 71. Iki
 72. Hintótéle
 74. Alapítvány
 76. Román autómárka
 78. Széles hasi
 79. Zenesz
 81. Tolvaj
 82. Klór+E
 84. SzínművészGyula
 86. Férfinév, becézve
 88. Eryém németül
 89. Bériók
 90. Férfjém
 92. Papíra vetném
 94. Kipusztít
 95. Büntetőeljárás
 96. Óra teszt
 97. Originál
 99. Úgyiratot
 101. Mollbódn vegyj. ford.
 102. Állat
 103. Ház áll rajta
 105. Adósságot megfizet
 107. Fej része elé
 109. Gazdag
 111. Szalonnát főz
 112. Katonai egység keverve
 114. Tesz-e?
 116. Úgyiratot
 117. Hal
 118. Tartozik
 119. Nem megy tovább
 121. Nem enged
 123. Lego magánhangzó
 124. Transztor betűjel
 125. A függ 28. telephelye
 126. A szén egyik jellemző paramétere.
- Beküldendő: vízszintes I, I25, I26-os és függőleges 27, 28-as sorok a szerkesztőség címére. 7629, Pécs. Dobó István u. 89. A helyes megfejtők között 5 db 100 forintos könyvtulajánnyt sorsolunk ki. Beküldési határidő: 1990. május 31..

Tisztes

nyugállományban

Hadd ne soroljuk, hány háborút, forradalmat, technológiai váltást kellett átvészelnie az 1988-as leállítást megelőző 74 évben a Szénelőkészítő Üzem újhegyi telepén annak a villanymozdonyoknak, amely még 1914-ben hagyta el a Ganz gyár szerelőcsarnokait.

Abban az évben még hat testvére látott napvilágot, s hősünk, közülük kettővel közösen szegődött a Duna Gőzhajózási Rt.-hez / a másik négy fivér további sorsáról csak annyi a tudomásunk, hogy a mai Ausztria területén teljesítettek szolgálatot - feltehetőleg nem ily' matuzsálemi körűt /.

Visszatérve a szénbányákhoz került acélparipákra, ők napi három műszakban hordták Szabolcsbánya és Széchenyi akna mélyművelésű szénét, majd utóbb a pécsbányatelepi külfejtését. A 800 volt egyenáram a lokomotívokat 25-30 km-es sebességgel repítette a beléjük épített 4 db. 65 lóerős motor segítségével. Műszakonként egyébként 4-szer, 5-ször fordultak 200 tonnányi szállítmányukkal.

A nagy széncsaták idején olykor túl kellett lépni a megengedett sebességet, és így előfordult / főleg karácsony tájt /, hogy egy - egy mozdony leborult a sínekről, de nagyobb balesetre az utolsó masinisztaák sem emlékeznek. A kiszolgáló személyzet egyébként a szénelőkészítő dolgozóiból verbúválódott, és az esedékes javításokat / beleértve a nagyjavításokat is / a Villamos üzemben végezték, egészen addig, míg az gazdaságosnak látszott. Ezért ez a képen búcsúzó mozdony immár a második, amelyet a Közlekedési Múzeumnak ajándékozott a vállalatunk. Érdekességgént megemlítjük, hogy a jegyzőkönyvben bruttó értéként 2014000- Ft szerepelt, az értékcsökkenés rovatban szintűgy.

